

Årsrapport 2017

aarhusvand

INDHOLD

Forord	3
En god arbejdsplads og Danmarks førende vandselskab	3
Ledelsesberetning	4
Vi passer på vores vand	4
Organisation, koncernoversigt, selskabsoplysninger.....	5
Nøgletal for 2017	6
Aktiviteter og økonomiske forhold i koncernen	7
Resultater i 2017	9
Investeringer på vand- og spildevandsområdet	12
Californien og Danmark indleder vandsamarbejde.....	14
Klimaprojekt skaber rekreativ værdi for beboerne	15
Et nyt Marselisborg Renseanlæg.....	16
Slusen stod sin prøve.....	17
UNLEASH – nye løsninger på bæredygtighedsproblemer ..	18
Mogens Lykketoft om FN's verdensmål	19
Vi er blandt Danmarks bedste arbejdspladser	19
Vi arbejder med bæredygtighed og FN's verdensmål.....	20
Resultatoversigt for samfundsansvar	22
Bestyrelsens arbejde.....	23
Aarhus Vand 2017 i billeder.....	24
Personale 2017.....	26
Hoved- og nøgletal for koncernen	27
Lovmæssige forhold.....	28
Ledespåtegning	30
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	31
Koncern- og årsregnskab	33
Anvendt regnskabspraksis	33
Resultatopgørelse	37
Balance.....	38
Egenkapitalopgørelse.....	40
Pengestrømsopgørelse	41
Noter	42

*Forsidefoto:
Sluseanlæg ved Dokk1.*

*Foto til venstre:
Regnvandssø i Risvangen.*

Vi vil være en god arbejdsplads og Danmarks førende vandselskab

I november 2017 blev Danmarks bedste arbejdspladser kåret ved et stort gallashow i Cirkusbygningen i København. Aarhus Vand fik en flot 19. plads i kategorien for danske mellemstore virksomheder. Det er første gang, vi deltager i denne benchmarking, som arrangeres af Great Place to Work, og det er en placering, vi kan være stolte af. For det vidner om, at de mange tiltag, vi sætter i værk for at gøre en god arbejdsplads endnu bedre, har en positiv effekt. Dette blev også bekræftet i vores årlige medarbejdertilfredsundersøgelse, som viste en tilfredshed på 87 procent, hvilket er en fremgang på hele seks procentpoint i forhold til året inden.

I 2017 fik vi også papir på, at Aarhus Vand er en god arbejdsplads. Vi blev certificeret som en god arbejdsplads – en certificering, der er baseret på anonyme tilfredshedsmålinger blandt medarbejderne og en analyse af kulturen på arbejds-

pladsen. Dermed er det altså både medarbejdernes egen oplevelse af arbejdspladsen og en vurdering af arbejdspladsens organisations- og lederpraksis, der ligger til grund for certificeringen.

At vores medarbejdere engagerer sig i virksomheden, kom også til udtryk i forbindelse med valg af medarbejderrepræsentanter til vores bestyrelse. Der var seks særdeles velkvalificerede kandidater, der stillede op til de ledige pladser, og valgdeltagelsen nåede op på flotte 72 procent.

Det var ikke kun på medarbejdersiden, at der i 2017 var valg til bestyrelsen. Også forbrugerne valgte ny repræsentant, og i januar 2018 valgte byrådet to nye eksterne medlemmer og to nye politikere til vores bestyrelse. Den nye bestyrelse består dermed nu af fem nye medlemmer og fire medlemmer, der var været med i to perioder. Med denne gode blanding af nye og erfarne kræfter – og med en ny formand i skikkelse af professor Flemming Besenbacher – er vi godt rustet til de meget store udfordringer, vi står over for de kommende år.

Ikke mindst klimaforandringerne stiller krav til os om at være med helt fremme – både nationalt og globalt – på områder som innovation, cirkulær økonomi og digitalisering. Det er udfordringer, der kalder på nytænkning, og derfor har vi i 2017 arbejdet med at udvikle en virksomhedskultur, hvor vi helt naturligt arbejder med opfindsomhed i det daglige. Det er med til at udfordre medarbejderne og gøre arbejdsdagen endnu mere spændende. Herudover har vi i 2017 identificeret en lang række strategiske udfordringer, som skal bidrage til udvikling af Aarhus Vand de kommende år. 25 ledere og medarbejdere med strategiansvar har gennem året arbejdet med, hvordan opfindsomhed kan bruges til at løse disse udfordringer.

En anden spændende dimension i virksomheden er vores internationale engagement. I december 2017 havde jeg fornøjelsen af at besøge vandselskabet Kafubu Water i Zambia. Det skete som afslutning på et vandprojekt, hvor Aarhus Vand sammen med vores kolleger i VandCenter Syd og HOFOR har uddannet lokale medarbejdere

i drift og vedligeholdelse af vandværker og renseanlæg.

Også i USA løser vi opgaver, der gør en forskel. Vi har en medarbejder udstationeret på det danske innovationscenter i Palo Alto med den særlige opgave at sætte den ekspertviden i spil, vi har i Aarhus Vand, over for de californiske kolleger, beslutningstagere og myndigheder med henblik på at identificere og skabe samarbejdsmuligheder for danske vandteknologivirksomheder. Derudover deltager vi i internationalt vandsamarbejde i Indien og Sydafrika.

Den internationale indsats har både til formål at udvikle Aarhus Vand og at understøtte regeringens vandvision om at skabe 4.000 nye arbejdspladser og fordoble eksporten inden for vandområdet. Men vi er samtidig en virksomhed, hvor samfundsansvar og bæredygtighed er dybt forankret. Derfor hænger vores internationale indsats også sammen med et ønske om at integrere FN's verdensmål for bæredygtighed i vores virksomhedskultur, kerneforretning og forretningsstrategi. Vi fokuserer primært på tre mål: 'Rent vand og sanitet', 'klima-indsats' og 'livet i havet', hvor vi samarbejder med de dygtigste herhjemme og i udlandet om at skabe en mere bæredygtig fremtid.

Disse mange, nye tiltag er med til at sikre vores kunder ydelser af høj kvalitet til lavest mulige omkostninger.

God fornøjelse med læsningen af årsrapporten, som i ord, billeder og tal viser udviklingen af virksomheden og dokumenterer, at vi er nået langt i forhold til vores vision om at være Danmarks førende vandselskab.

Med venlig hilsen

Lars Schrøder, adm. direktør

Vi passer på vores vand

Vores vision er, at vi vil være Danmarks førende vandselskab. Og vi er kommet langt i forhold til denne vision – vi er allerede nu blandt de førende vandselskaber inden for ressourceoptimering, partnering og udvikling af bæredygtige løsninger til fremtidens håndtering af vand.

Vores mission er at tilbyde og udvikle ressourceeffektive ydelser i hele vandets kredsløb, der skaber et klimatilpasset, sundt miljø samt vækst og eksport til gavn for kunder og interessenter. Og vores kerneforretning består i at levere drikkevand, rense spildevand, vedligeholde kloaksystemer, tilpasse udsatte områder mod klimaforandringer og beskytte grundvandet.

Vi arbejder helhedsorienteret med det samlede vandkredsløb og stræber altid efter at levere bæredygtige løsninger med stærk innovativ kraft. Og vi fokuserer på at udvikle et værdiskabende vandselskab med kendetegn som: Bæredygtig, ressourceeffektiv, energineutral, veldrevet, innovativ og partnerskabsfremmende. Siden vi i 2010 blev aktieselskab, har vi desuden arbejdet målrettet på at udvikle virksomheden til en konkurrence- og markedsdrevet virksomhed, der skaber vækst.

Aarhus Vand er en virksomhed, der er solidt forankret i det østjyske. Samtidigt med, at vi er lokalt forankrede, tænker vi nationalt og globalt, og vi deler viden og samarbejder med de dygtigste kolleger både herhjemme og ude i verden. Partnerskaber i vandbranchen er en del af virksomhedens DNA, og vi indgår i et tæt samarbejde med andre danske og udenlandske forsyningselskaber, med kommuner, rådgivere, uddannelsesinstitutioner, forskere, entre-

prenører og leverandører. Det sker blandt andet gennem formaliserede partnering-aftaler, gennem vidensnetværk, alliancer og samarbejder. Ved at arbejde sammen med nogle af de bedste partnere i branchen finder vi nye idéer, muligheder og løsninger på de udfordringer, vi står overfor.

Som virksomhed er vi optaget af vand som kilden til alt liv. Vand er en ressource, som vi har fokus på at udnytte optimalt. Vi udvikler løsninger til vores vandværker og rensesanlæg, så de bruger så lidt energi som muligt og endda selv producerer energi. Faktisk producerer vi så meget energi på vores rensesanlæg, at vi leverer energi til aarhusianerne i form af grøn fjernvarme og strøm.

Der er også andre ressourcer i spildevand end energi. For eksempel genindvinder vi fosfor og videresælger den som gødning af høj kvalitet. Det har – udover at være en god forretning – også et samfundsmæssigt perspektiv, for der er en global fosformangel på vej.

Vi er også optaget af, at vand er kilden til gode oplevelser i byerne. Vi spiller en vigtig rolle i forhold til at gøre vand synligt i byområderne i kommunen. Vi understøtter gennem klimatilpasningsprojekter og gennem projekter til beskyttelse af drikkevandet en byudvikling, hvor regnvandet er synligt og en ressource, der giver gode oplevelser. Det tilfører områderne en rekreativ værdi til glæde for borgerne, og det er samtidigt en miljø- og ressourcemæssig god måde at håndtere både hverdagsregn og ekstreme regnmængder på.

Virksomhedens struktur og hovedaktiviteter

Aarhus Vand er samlet i et aktieselskab med en organisering i tre afdelinger. Derudover har vi et datterselskab, Aarhus Vand TA, der håndterer regnskabet for de aktiviteter, der ligger uden for virksomhedens kerneområder. Vi er også medejere af Shared A/S, der er et fælles serviceselskab, som med afsæt i indkøb løser en række opgaver og serviceydelser for forsyningselskaber i og uden for regionen.

Plan og Projekt

Har ansvaret for planlægningsopgaver, gennemførelse af anlægsarbejder, ledningsregistrering og GIS-systemer samt koordinering af udviklingsaktiviteter. En meget stor del af opgaverne løses i projekter med både interne og eksterne samarbejdspartnere. En væsentlig andel af afdelingens anlægsprojekter løses i partnersamarbejder med eksterne rådgivere og entreprenører.

Produktion

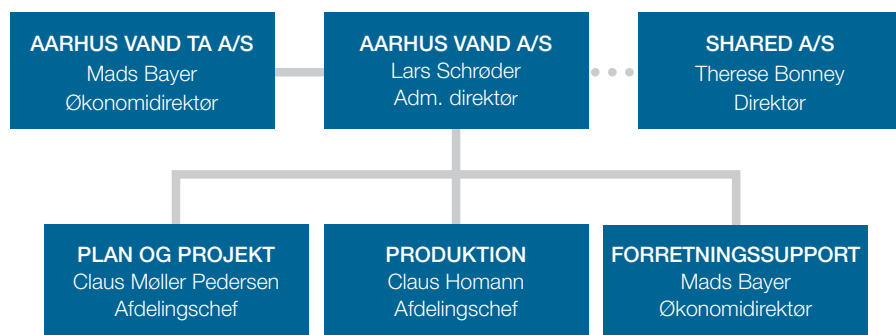
Leverer drikkevand, renses spildevand samt udnytter ressourcer som energi og fosfor fra spildevand til gavn for borgere og miljøet i Aarhus. Afdelingen sikrer gennem drift, service og udviklingsaktiviteter høj kvalitet, effektivitet og forsyningssikkerhed.

Forretningsupport

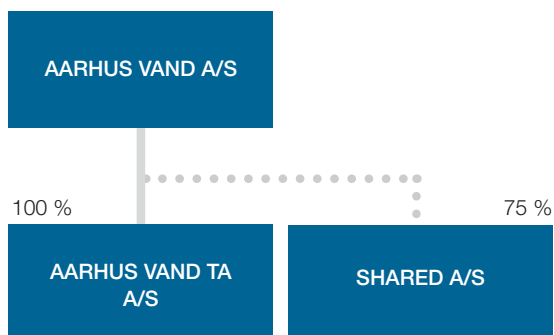
Består af HR, Kunde, Udvikling og Økonomi, der hver især og tilsammen understøtter forretningen. Det gælder både i forhold til de kunder, vi har internt i Aarhus Vand, og til vores kunder i og uden for Aarhus Kommune.

Organisation, koncernoversigt, selskabsoplysninger

ORGANISATION

KONCERNOVERSIGT

SELSKABSOPLYSNINGER

Aarhus Vand A/S
Gunnar Clausens Vej 34
8260 Viby J

Telefon: 89 47 10 00
Website: www.aarhusvand.dk
E-mail: aarhusvand@aarhusvand.dk

CVR-nr.: 32 56 23 61
Stiftet: 1. november 2009
Hjemstedskommune: Aarhus
Regnskabsår: 1. jan.- 31. dec.

Bestyrelse

Flemming Besenbacher, formand
Keld Hvalsø, næstformand
Ango Winther
Almaz Mengesha
Johanne Sønderlund Birn
Jens Hørup Jensen, forbrugervalgt
Bjørn Rohde, medarbejdervalgt
Henrik Frier, medarbejdervalgt
Mads Thomsen, medarbejdervalgt

Direktion

Lars Schrøder, adm. direktør

Revision

ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
Værkmestergade 25
Postboks 330
8100 Aarhus C

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling
afholdes den 2. maj 2018

Nøgletal for 2017

ØKONOMI

648¹

Omsætning,
mio. kr.

95²

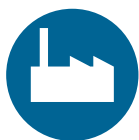
Årets resultat
mio. kr.

8,4

Finansielle poster, netto,
mio. kr.

371,7

Årets investering,
mio. kr.

PRODUKTION OG SALG

34,4

Renset spildevand,
mio. m³

15,1

Produktion af drikkevand,
mio. m³

3,6

Salg af fjernvarme, renselanlæg,
MWh

8,2

Salg af el, renselanlæg,
MWh

8

Salg af PhosphorCare,
ton

RESSOURCE- FORBRUG

24,3

El,
MWh

1,1

Fjernvarme,
MWh

RESSOURCE- UDNYTTELSE

279

Ristegods til forbrænding
(fjernvarme), ton

94

Sand til genbrug (jordopfyldning),
genanvendelsesprocent

514

Okkerslam til biogasproduktion,
ton

30.601

Slam til landbrugsjord,
ton

1.571

Slam til anden genanvendelse,
ton

86

Rejectvand til gødning af energipil,
kg fosfor

396

Rejectvand til gødning af energipil,
kg kvælstof

86.349

Renset spildevand til genbrug
på Studstrupværket, m³

1) Korrigeret for særlige poster på 1.363 mio. kr.

2) Korrigeret for særlige poster på 253 mio. kr.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold i koncernen

Årets resultat for 2017 udviser et overskud efter skat på 94.860 tkr. mod 50.488 tkr. i 2016.

Årets nettoomsætning udgør 2.010.877 tkr. og er i høj grad påvirket af indregning af særlige poster vedrørende opkrævningsret til udskudt skat på 1.208.817 tkr. samt opkrævningsret til tjenestemandforpligtelsen på 154.127 tkr. Der henvises til note 1 og 2 for nærmere herom.

Skat af årets resultat indeholder indregning af udskudt skat på selskabets anlægsaktiver foranlediget af Landsrettens afgørelse i skattesagen af 16. januar 2018, som udgør 1.109.721 tkr., og som nærmere er beskrevet i note 1 og 2.

Ses der bort fra de særlige poster, så er nettoomsætningen steget med 37.820 tkr., hvilket kan henføres til en meget høj

aktivitet på tilslutningsbidrag som følge af høj byggeaktivitet i Aarhus samt aktiviteter i det nystiftede Aarhus Vand TA A/S. Det store aktivitetsniveau har også medført, at vi i 2017 får et væsentligt bedre resultat i forhold til budgetteret.

Årets afskrivninger er faldet med 6.867 tkr. i forhold til 2016 som følge af lavere nedskrivninger på afgangsførte anlæg. Årets omkostninger er faldet med 11.369 tkr. Faldet kan bl.a. henføres til regulering af hensættelser. Derimod har aktivitetsniveauet i det nyopstartede Aarhus Vand TA A/S øget koncernens omkostninger med 6.157 tkr. Øvrige omkostninger er faldet med 1.117 tkr.

Det samlede resultat af Aarhus Vand TA A/S udgør 127 tkr., hvilket anses som tilfredsstillende.

Udover årsregnskabslovens regler er selskabet fortsat underlagt "hvile i sig selv-princippet", hvor indtægterne over tid skal dække de omkostninger, der er til drift og investeringer ved at drive vand- og spildevandsvirksomhed.

Vi har i sammenligningen på næste side valgt at justere for virkningen af de særlige poster. I talopstillingen fremgår, hvor der er foretaget justeringer. Årets resultat efter skat justeret for særlige poster udgør 94.860 tkr.

Forskellene mellem de to opgørelsesmetoder fremgår af næste side.

Årsregnskab 2017 sammenholdt med resultat efter "hvile i sig selv-princippet".

tkr.	Årsregnskab 2017	Særlige poster	Årsregnskab 2017 Justeret	"Hvile i sig selv- princippet"
Nettoomsætning	2.010.877	-1.362.943	647.934	647.934
Produktionsomkostninger, drift	-124.028	0	-124.028	-124.028
Distributionsomkostninger, drift	-37.770	0	-37.770	-37.770
Afskrivninger	-308.705	0	-308.705	0
Bruttoresultat	1.540.374	-1.362.943	177.431	486.136
Administrationsomkostninger, drift	-48.400	-	-48.400	-48.400
Resultat af ordinær primær drift	1.491.974	-1.362.943	129.031	437.736
Andre driftsindtægter	2.032	0	2.032	2.032
Andre driftsomkostninger	-2.028	0	-2.028	-2.028
Resultat af primær drift	1.491.978	-1.362.943	129.035	437.740
Finansielle indtægter	6.170	0	6.170	6.170
Finansielle omkostninger	-14.608	0	-14.608	-14.608
Resultat før skat	1.483.540	-1.362.943	120.597	429.302
Skat af ordinært resultat	-1.135.458	1.109.721	-25.737	-25.737
Årets resultat	348.082	-253.222	94.860	403.565
Investeringer 2017, netto				-372.351
Afdrag på lån 2017, netto				-24.369
Årets resultat jf. "hvile i sig selv-princippet"				6.845

I "hvile i sig selv-princippet" indgår årets faktiske omkostninger til drift og investeringer samt afdrag på lån, mens årsregnskabet efter årsregnskabsloven indeholder årets faktiske omkostninger til drift samt afskrivninger på investeringer.

Årets resultat efter "hvile i sig selv-princippet" viser et overskud på 6,8 mio. kr.

Samlet resultat efter "hvile i sig selv-princippet" udgør for perioden 2010-2017 et underskud på 326,0 mio. kr.

Forsyningssekretariatet fastsætter en årlig økonomisk ramme over for henholdsvis vand- og spildevandsområdet i selskabet, som angiver et loft over de samlede indtægter.

Forsyningssekretariatet foretager endvidere benchmarking af selskabets drifts- og anlægsomkostninger i forhold til andre i branchen, og selskabet er på baggrund heraf underlagt krav om effektivisering. Aarhus Vand har et virksomhedsmål om at være 2 år forud for Forsyningssekretariatets effektiviseringskrav, og for begge forsyningsarter har vi i 2017 levet vi op til dette mål.

Resultater i 2017

En god og sund økonomi

Selskabets styrbare driftsomkostninger viser et fald og er siden selskabsstiftelsen reduceret med omkring 16 procent. Det er i overensstemmelse med virksomhedsmålet om at reducere de styrbare driftsomkostninger med 20 procent frem mod 2020. I figur 1 er de faktiske omkostninger (søjler) set i forhold til målsætningen om en 20 procents reduktion frem mod 2020 (kurve).

Udover de styrbare driftsomkostninger er vi underlagt en række omkostninger, som vi ikke kan påvirke. Disse omkostninger indeholder bl.a. omkostninger til tjenestemandspensioner, klimatilpasning, grundvandsbeskyttelse og spildevandsafgifter.

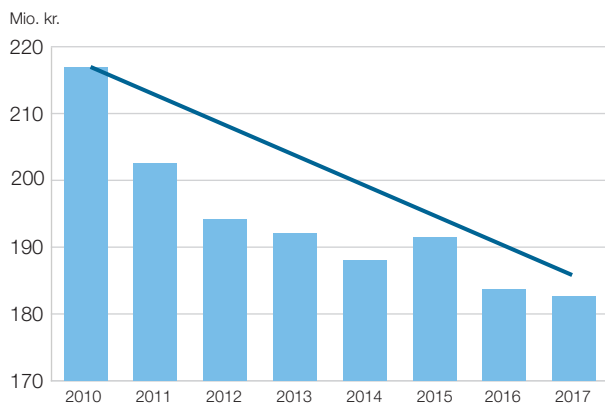
Partnering giver større effektivitet og lavere omkostninger

I 2016 etablerede vi et offentligt-privat-partnersamarbejde for perioden 2016-2021 med Samn Forsyning (tidligere Odder Spildevand) og Favrskov Forsyning om fornyelse af vandledningsanlæg og spildevands-

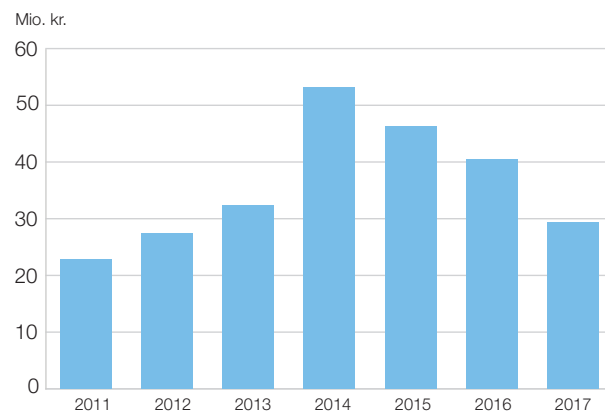
ledningsanlæg i Odder, Favrskov og Aarhus. Partnerskabet – Vandpartner – omfatter planlægning, opgravning, foring, tv-inspektion, pumpestationer og opmåling.

Vores erfaringer med partnering gennem de seneste 15 år er, at det får effektiviteten til at stige, og omkostningerne til at falde. Det afgørende i partneringaftalen er, at samarbejdet skal medvirke til at øge kvaliteten af arbejdet og samtidigt give mulighed for at skabe innovative tiltag og optimere arbejdsprocesserne til gavn for alle parter – vores kunder, de tre forsyningsselskaber og de eksterne firmaer.

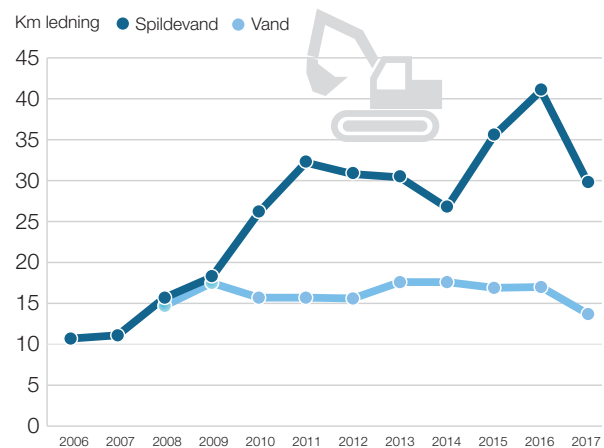
Figur 4 viser, at vi har reduceret vores omkostninger i 2016 på anlægsprojekter. Vi har ikke reduceret omkostningerne i 2017. Det skyldes især, at vi arbejder med en transformation fra at udføre fornyelsesprojekter på spildevands- og regnvandsledninger i rør under jorden til at håndtere regnvandet på overfladen.

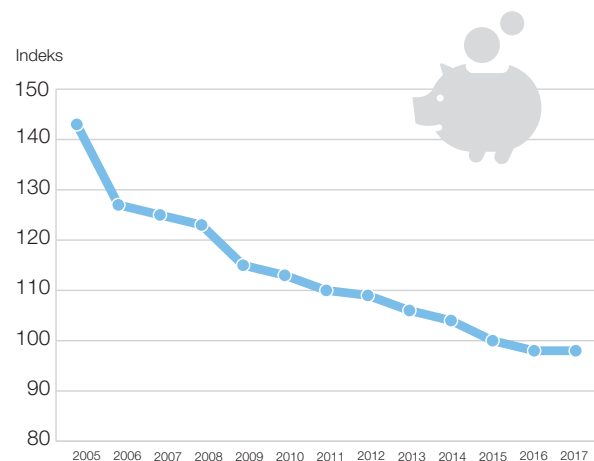
Figur 1: Det målrettede fokus på en fortsat mere effektiv drift har betydet, at vi også i 2017 har kunnet præstere en billigere drift.

Figur 2: De ikke-styrbare driftsomkostninger er i 2017 faldet som følge af en ændret indregning af tjenestemandspensioner. Derimod er betalbar selskabsskat steget med 5,6 mio. kr. i 2017 i forhold til 2016.

Figur 3: Fornyelse af vandledningsanlæg og spildevandsledningsanlæg siden partnering.

Figur 4: Prisudvikling på anlægsprojekter 2005-2017 i forhold til et index på 100 i 2015.

Denne transformation betyder, at vi går nye veje og øger indsatsen i forhold til at håndtere den øgede vandmængde som følge af klimaforandringerne, og vi skaber samtidigt rekreative løsninger til gavn for byen og borgerne.

Vi producerer mere drikkevand og rensere mere spildevand

I 2017 har vi produceret 15,1 mio. kubikmeter drikkevand og rensset 34,4 mio. kubikmeter spildevand. På spildevandssiden svarer det til, at vi har rensset omkring 14 procent mere spildevand end et normalt år, som udgør 30 mio. kubikmeter. De øgede vandmængder skyldes blandt andet klimaforandringerne.

Aarhus vokser med op mod 5.000 indbyggere hvert år, men på trods af det er vandforbruget – og dermed vores vandproduktion – blevet ved med at falde. Men nu ser denne tendens ud til at vende. I 2017 steg vores produktion med 176.000 kubikmeter og ligger dermed ligeså højt som i 2016, se figur 7.

Vandtabet ligger på et historisk lavt niveau

Forskellen mellem mængden af vand, vi producerer, og mængden af vand, vi sælger, udgør vandtabet. Et lavt vandtab er med til at sikre et lavt omkostningsniveau, og at vi sparer på grundvands-

ressourcen. Derfor arbejder vi målrettet på en effektiv lækagesøgning og på en systematisk fornyelse af vandledningsnettet.

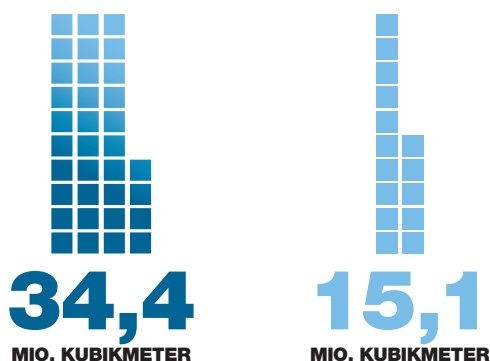
I 2017 var vandtabet det laveste i mere end 10 år og nede på kun 5,3 procent, hvilket er 0,2 procentpoint lavere end i 2016. Det procentvise lavere vandtab hænger sammen med, at vi i 2017 har produceret mere vand, mens vandtabet har været det samme.

Udover lækager og brud på ledningsnettet påvirkes vandtabets størrelse af brandslukning og den mængde vand, vi internt anvender til skylning af ledninger og beholdere for at sikre, at de er rene efter vedligeholdelses- og anlægsarbejder.

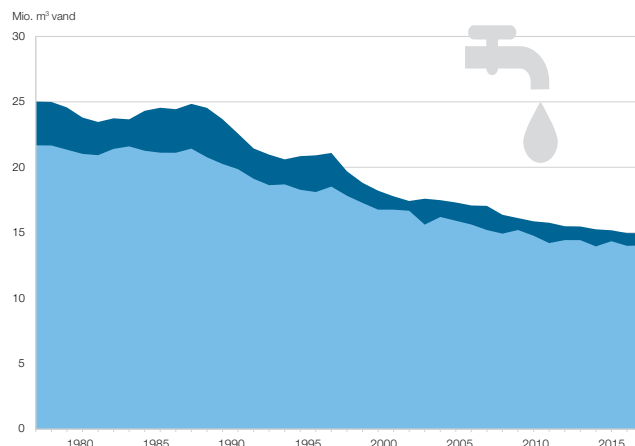
Som figur 8 viser, er antallet af brud på ledningsnettet faldet i 2017 i forhold til 2016, og det ligger fortsat på et lavt niveau.

Vores energiproduktion stiger

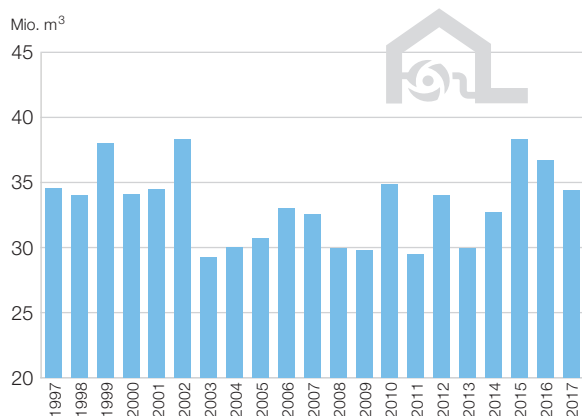
I vores daglige drift er renseanlæggene nogle af de helt store energiforbrugere. Som et led i at blive energi- og CO₂-neutrale i 2030 arbejder vi på, at alle vores renseanlæg skal være energiproducerende. De skal være selvforsynende, og de skal derudover sende grøn energi ud på el- og varmforsyningsnettet.

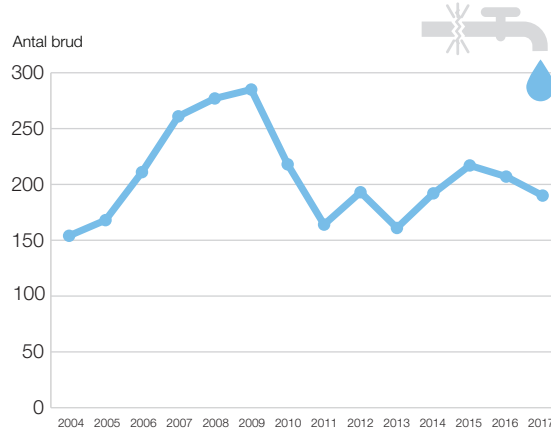
Figur 5: I 2017 rensede vi 34,4 mio. kubikmeter spildevand, og vi leverede 15,1 mio. kubikmeter drikkevand.

Figur 7: Den øverste kurve viser vandproduktionen, og den nederste viser vand salget. Forskellen mellem de to kurver udgør vandtabet.

Figur 6: Den samlede årlige udløbsmængde af spildevand i kubikmeter fra vores renseanlæg i perioden 1997-2017.

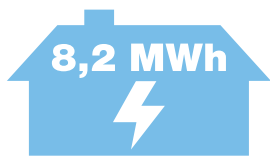
Figur 8: Udvikling i antal brud på vandforsyningsledninger 2004-2017

Produktionen af el på Egå, Marselisborg og Viby Renseanlæg steg med 22 procent fra 2016 til 2017 og nåede op på 8,2 MWh. På Marselisborg, Åby og Egå Renseanlæg producerede vi sammenlagt 3,6 MWh overskudsvarme til fjernvarmenettet. Det er en stigning på 22 procent fra 2016 til 2017.

Vores energiforbrug falder

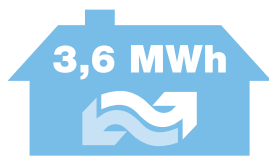
Som en del af en effektiviseringsproces har vi nedlagt en række små renselanlæg. I 2016 blev de sidste af de små renselanlæg i Beder og Malling således nedlagt. Efter nedlæggelse af de små renselanlæg er belastningen af Viby Renseanlæg derfor steget markant, og anlægget belastes nu fuldt ud. Vi har i løbet af 2017 fokuseret en stor del af vores optimeringsindsats på driften af Viby Renseanlæg. Det er lykkedes os ikke bare at forbedre afløbskvaliteten, men også at øge elproduktionen.

På drikkevandssiden udskiftede vi i 2016 udpumpningsanlæg på blandt andet Bederværket og Lyngbyværket. På Bederværket har effekten været en reduktion i energiforbruget på omkring seks procent. Set enkeltstående er det ikke den store besparelse, men i og med, at vi i de kommende år udskifter flere udpumpningsanlæg, vil det samlet set bidrage til pæne energibesparelser over tid.

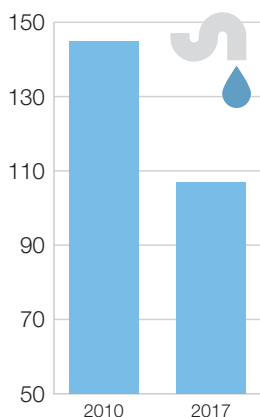
Figur 9

Figur 9: I 2017 nåede elproduktionen på Marselisborg, Viby og Egå Renseanlæg op på 8,2 MWh. Det svarer til det årlige elforbrug for omkring 1.500 husstande.

Figur 10

Figur 10: I 2017 nåede varmesalget til fjernvarmesystemet fra Marselisborg, Åby og Egå Renseanlæg op på 3,6 MWh. Det svarer til det årlige varmeforbrug for omkring 800 husstande.

Figur 11: Stop i afløbsledninger 2010 og 2017.

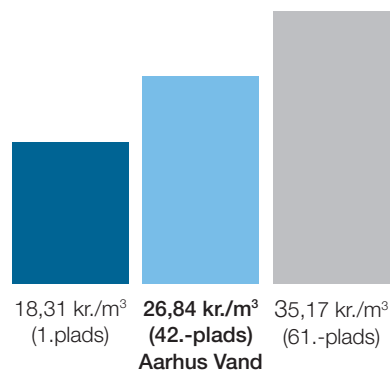
Lækagetabet fra drikkevandssystemet var også i 2017 meget lavt, hvilket bidrager til et lavt energiforbrug på indvinding, behandling og distribution af drikkevand. Et lavt lækagetab er dermed ikke kun væsentlig i forhold til at sikre en fremtidig vandressource, men har også et energimæssigt aspekt.

Spuling af kloaksystemet reducerer propper

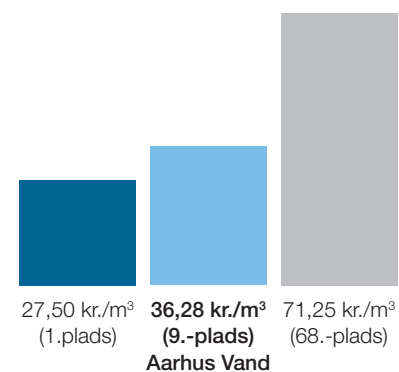
I vores kloaksystem dannes der løbende propper af blandt andet fedtaflejringer. Når der dannes propper i systemet, kan det betyde, at man ikke kan trække ud i toiletet, og afløb stoppes. I de tilfælde rykker vores slamsugerteam ud og spuler kloaksystemet. Siden 2010 og frem til 2017 er der sket et fald i stop i systemet fra 145 til 107. Det er meget lavt i betragtning af, at Aarhus Vand har 2.800 km kloakledninger og mere end 60.000 stikledninger på vores ledningsnet.

National benchmarking

I figur 12-13 fremgår Aarhus Vands placering i Danvas seneste benchmarking på henholdsvis prisen på drikkevand og på afløsing og rensning af spildevand.

Figur 12: Figuren viser udgifterne for en standardkunde pr. kubikmeter for levering af drikkevand fordelt på 61 deltagende selskaber. Aarhus Vand ligger med en pris på 26,84 kr. i 2017 på en 42. plads.

Figur 13: Figuren viser udgifterne for en standardkunde pr. kubikmeter for håndtering af spildevand fordelt på 68 deltagende selskaber. Aarhus Vand ligger på 36,28 kr. i 2017 på en 9. plads.

Investeringer på vand- og spildevandsområdet

Årets investeringer udgør 371,7 mio. kr. I figur 14 fremgår foretagne investeringer sammenholdt med låneudviklingen.

Investeringerne på spildevandsområdet udgjorde i 2017 i alt 269,1 mio. kr. Specifikation af investeringerne fremgår af figur 15.

Investeringen i kloakanlæg på 169,5 mio. kr. indeholder primært fornyelsesopgaver, som det fremgår af figur 16.

Spildevandsplanen for 2017-2020 fastsætter bl.a. rammen for spildevandssystemets udbygning i de kommende år, klimatilpasningstiltagene og den systematiske og planlagte fornyelse af de eksisterende anlæg, primært i form af adskillelse af regn- og spildevand i de fælleskloakerede områder.

Aarhus Vand har i 2017 afsluttet udbygningen af bassin og ny pumpestation ved Marselisborg Renseanlæg samt tilhørende ledningsomlægninger. Samtidig blev 2017 året, hvor planlægningen af fremtidens Marselisborg Renseanlæg blev sat i gang.

Både i forhold til den fysiske placering og ved igangsætningen af et ambitiøst innovationsforløb, der skal sikre realiseringen af det ressourceeffektive renseanlæg.

2017 blev også året, hvor adskillelsen af regn- og spildevand – med håndtering af regnvandet på overfladen – i stadig større omfang begynder at tage form. Vores klimatilpasningsprojekt i Risvangen er et eksempel på, hvordan fremtidens løsninger kan komme til at tage sig ud.

Investeringerne på vandområdet udgjorde i 2017 i alt 102,6 mio. kr. Specifikation af investeringerne fremgår af figur 17.

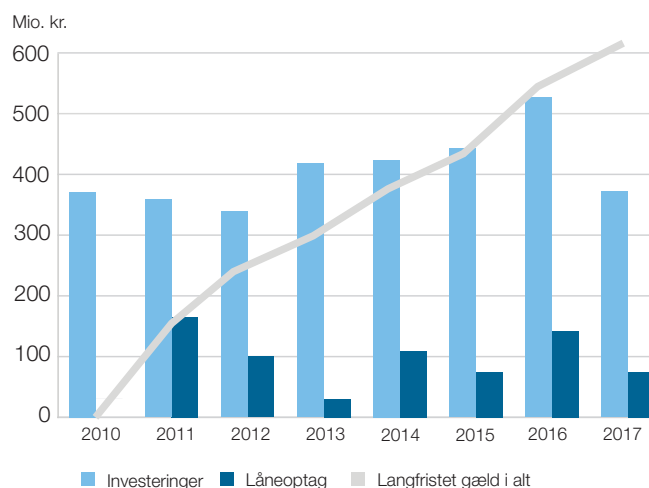
I 2017 har vi udbygget vores ledningsanlæg i takt med udviklingen af Aarhus. Derudover har vi sektioneret og fornyet vores eksisterende ledningsanlæg, ligesom vi har etableret nye ledningsanlæg i overensstemmelse med vores strukturplan.

Strukturplanen på vand indebærer blandt andet, at vi på sigt ender med seks vandværker mod de nuværende otte. I 2017

har vi planlagt det nye vandværk i Beder, og der er efter en udbudsrunde fundet et vindende konsortium, der skal sikre realiseringen af det nye Bederværket, der forventes at stå klar til drift i slutningen af 2019. Dette værk indgår således som et af de seks blivende anlæg på sigt.

I 2017 etablerede vi de første ledningsstrækninger til byen Nye. I Nye leveres drikkevand på traditionel vis, men dette suppleres med et centralt sekundavandsanlæg, hvor Aarhus Vand leverer rensat regnvand til de enkelte husstandes tøjvask og toiletskyl.

I perioden 2013-2017 har vi foretaget en større udskiftning af vandmålere. Det har vi gjort for at overholde gældende lovgivning omkring alder og kvalitetskravene på vandmålere. Vi har i 2017 udskiftet ca. 6.700 vandmålere og opsat 1.900 målere på nye installationer.

Figur 14: Investeringer sammenholdt med låneudviklingen.

Mio. kr.	2017	2016
Kloakanlæg	169,5	241,3
Centralisering af renseanlægsstruktur	0,0	13,3
Øget energiproduktion på Egå renseanlæg	0,0	57,3
Renoveringer på renseanlæg m.v.	5,6	5,5
Byggemodninger,	61,7	55,5
Forbedret vandkvalitet og klimatilpasning	14,6	5,8
Nyt bassin og pumpestation	12,8	15,9
Øvrige investeringer	4,9	6,0
	269,1	400,6

Figur 15: Investeringer på spildevandsområdet.

Mio. kr.	2017	2016
Sanering ved opgravning, city	42,4	46,0
Sanering ved opgravning, ydre områder	48,4	81,8
Sanering ved opgravning, Risskov	41,0	37,8
Sanering ved strømpøforing	33,1	45,6
Sanering af pumpestationer	4,6	7,1
Diverse mindre projekter	0,0	23,0
	169,5	241,3

Figur 16: Investeringer i kloakanlæg, udspecificeret.

Mio. kr.	2017	2016
Byggemodninger	12,1	7,1
Renoveringer af vandledninger m.v.	72,8	97,7
Renovering af vandværker m.v.	4,1	10,5
Vandmålere	9,3	5,8
Øvrige investeringer	4,3	5,0
	102,6	126,1

Figur 17: Investeringer på vandområdet.

Fra underskrivelsen af samarbejdsaftalen mellem Danmark og Californien. I midten Felicia Marcus, State Water Board Chair i Californien, og til højre for hende miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen, til venstre for hende Grant Davis, Department of Water Resources Director.

INTERNATIONALISERING

Californien og Danmark indleder vandsamarbejde

I september 2017 underskrev Californiens guvernør, Jerry Brown, og den danske minister for miljø- og fødevarer, Esben Lunde Larsen, en samarbejdsaftale om vand mellem Danmark og Californien. Aftalen er kommet i stand gennem Water Technology Alliance, hvor Aarhus Vand spiller en vigtig rolle.

Aftalen – et såkaldt memorandum of understanding – besegler et samarbejde om at udvikle både Danmarks og Californiens vandsektorer. Men der er næppe tvivl om, at behovet for udvikling er størst i Californien, der har store udfordringer med tørke, mangel på grundvand, vandtab og energislugende renseanlæg. Felicia Marcus, der er State Water Board Chair i Californien, ser derfor store perspektiver i det dansk-amerikanske samarbejde: "Vi er glade for at arbejde tættere sammen med Danmark gennem denne samarbejdsaftale, som styrker vores gensidige videndeling på en lang række vandrelaterede områder. Vi håber, at vi kan dele nogle af vores erfaringer, og vi glæder os især til at få mere viden om det banebrydende arbejde og den innovative ånd, som Danmark er frontløber for inden for vandteknologi. Det gælder for eksempel reducere vandtab, effektiv vandfor-

syning, bæredygtig håndtering af grundvandsressourcen både i forhold til kvalitet og kvantitet, og hvordan renseanlæg kan bidrage til klima- og energiløsninger. Samtidigt med at der leveres sikkert og rent vand – for blot at nævne nogle få ting."

Miljø- og fødevareminister, Esben Lunde Larsen, ser da også store muligheder for at øge eksporten af dansk vandteknologi gennem aftalen: "USA er verdens største marked for vandteknologi, og da der skal investeres minimum 600 mia. dollars i at forny den amerikanske vandinfrastruktur de næste 20 år, er eksportpotentialet enormt. Californien har efter år med tørke et skarpt fokus på at passe på de sparsomme vandressourcer og mindske klimabelastningen fra vandsektoren. Her er Danmark foran de ellers progressive myndigheder i Californien, hvilket gør staten til en uhyre interessant og vigtig samarbejdspartner for danske virksomheder."

WTA understøtter eksport af dansk vandindustri

Aftalen er en direkte udløber af Water Technology Alliance (WTA), som foreløbigt er etableret i Chicago og Californien med det formål at støtte dansk vandindustri i

bestræbelserne på at komme ind på det amerikanske marked og at udbrede kendskabet til den danske vandmodel.

Udover Aarhus Vand består WTA af en række danske vandteknologivirksomheder, Industriens Fond og Udenrigsministeriet. Alliancen er drevet af Eksportrådet under den danske ambassade i Washington og af det danske innovationscenter i Palo Alto, hvortil Aarhus Vand har udlånt en medarbejder. Hendes opgave er at sætte den ekspertviden i spil, vi har i Aarhus Vand, over for de californiske kolleger, beslutningstagere og myndigheder for at identificere og skabe samarbejds muligheder for de danske virksomheder.

Alliancen samarbejder om grundvands-, drikkevands- og spildevandsløsninger. Konkret understøtter alliancen i Californien den tørkeramte stats vandprogrammer, som handler om at udvikle en bæredygtig grundvandsressource, nedbringe vandtabet og håndtere klimaforandringerne. Alt sammen områder, hvor danske løsninger kan hjælpe de lokale myndigheder med at indfri målsætningerne.

Klimaprojekt i Aarhus skaber rekreativ værdi for beboerne

I Risvangen og Vorrevangen i det nordlige Aarhus er vi i fuld gang med at adskille regnvand og spildevand i forbindelse med en gennemgribende renovering af kloaksystemet. Adskillelsen er en vigtig brik i klimatilpasningen af området, og ved at lave løsninger på overfladen tilfører vi området miljømæssig og rekreativ værdi.

Vi har valgt at lave klimatilpasning af Risvangen og Vorrevangen ved hjælp af overfladeløsninger, hvor det kan lade sig gøre, så regnvandet bliver håndteret i haverne og på overfladen i de offentlige arealer. Dermed bliver vandet synligt, og det er med til at skabe blå og grønne løsninger og større biodiversitet til glæde for beboere, dyreliv og natur. Projektchef i Aarhus Vand, Vibeke Bundesen, forklarer: "Hidtil er regnvand og spildevand i området løbet i ét rørsystem. Ved kraftig regn og skybrud er der ikke

plads nok i systemet, og det betyder, at kældre risikerer at blive oversvømmede, og at en blanding af regn- og spildevand løber over og forurener badevandet ved Den Permanente i Riis Skov. Nu har vi etableret en række bassiner, søer, render, kanaler og bede i området, som sikrer, at der er plads til vandet – selv ved meget kraftige skybrud. Alene på Risvang Allé har vi lavet 23 bassiner, som er med til at holde vandet i området, i stedet for at det løber over sine bredder.

Fra trafikeret vej til allé

Vibeke Bundesen forklarer, at ved at lave overfladeløsninger i stedet for store rør under jorden tilfører man ekstra værdi til området. Hun siger: "Før var Risvang Allé en trafikeret vej med to kørebaner i hver retning. Nu har vi udvidet midterrabbatten og dæmpet hastigheden for bilister med vejchikaner og ved kun at have én køreba-

ne i hver retning. Midterrabbatten er blevet til et stort grønt område med stier, borde og bænke, boldbane og udefitness, og så er vejen ikke mindst blevet til en allé nu, hvor vi har plantet 100 træer. Jeg håber derfor meget, at folk i området vil tage området til sig og bruge det aktivt."

Beboerne er taget med på råd

Klimaprojektet blev sat i gang i 2014 og bliver afsluttet i sommeren 2018. Det er et projekt, hvor beboerne er taget med på råd om, hvilke løsninger de ønsker på egen grund i forhold til håndtering af regnvandet. De har både mulighed for at udlede deres regnvand til Aarhus Vands regnvandssystem i de offentlige arealer og for at håndtere regnvandet i egen have. Beboerne har også været med til at komme med forslag til, hvordan klimaløsningerne i de offentlige arealer kan tilføre området merværdi.

22 bassiner på Risvang Allé i det nordlige Aarhus holder på regnvandet i området.

Et nyt Marselisborg Renseanlæg bliver et ressourceanlæg

Aarhus vokser i øjeblikket med 5.000 nye borgere om året, hvilket betyder, at Marselisborg Renseanlæg snart får for lidt kapacitet til at opfylde de fremtidige behov, og hvor vi udover den nuværende mængde spildevand skal rense spildevand fra både Åbyhøj og Viby. Planerne for et nyt og større renseanlæg indgår i Aarhus Kommunes spildevandsplan og helhedsplan for Tangkrogen – og visionen er at bygge verdens mest ressourceeffektive renseanlæg.

I august 2017 var der offentlig høring af Aarhus Kommunes helhedsplan for Tangkrogsområdet. Planen omfatter – udover en flytning af Marselisborg Renseanlæg – en udvidelse af lystbådehavnen og Tangkrogens areal, flere parkeringspladser og en ny strandpark. Høringen foregik i et telt på Tangkrogen, og vi havde en stand i teltet, hvor vi fortalte om planerne og visionerne for et nyt og større Marselisborg Renseanlæg. Der var stor interesse for at høre om det nye anlæg og forståelse for nødvendigheden, og mange tog imod tilbuddet om

en rundvisning på det nuværende renseanlæg.

Fra fire til to renseanlæg

Behovet for et nyt renseanlæg indgår i Aarhus Kommunes spildevandsplan for perioden 2017-2020, som også indeholder en plan for centralisering af vores renseanlæg – en plan, der går tilbage til 2005. Spildevandsplanen indebærer, at vi nedlægger Viby og Åby Renseanlæg og lader et nyt Marselisborg Renseanlæg overtage spildevandsrensningen fra de to anlæg. Dermed er vi i Aarhus nede på kun to renseanlæg, og det er med til at reducere vores driftsudgifter. Hertil kommer, at det nye renseanlæg kommer til at producere mere energi, end det forbruger, og det vil komme til at udnytte værdifulde ressourcer, som vi i dag betragter som affaldsstoffer. Eksempelvis kan affaldsstofferne blive til grøn biogas, varme, gødning og på sigt værdifulde ressourcer som medicin og proteiner. Ved at udnytte ressourcerne i spildevandet reducerer vi omkostningerne til rensning af spildevand yderligere, ligesom vi reducerer

CO₂-forbruget og sparer på knappe ressourcer som for eksempel fosfor.

Verdens mest ressourceeffektive renseanlæg

Vores ambition er at bygge verdens mest ressourceeffektive renseanlæg, der kan vise vejen for, hvordan man på renseanlæg overalt i verden – ved genbrug af vand, ressourceudnyttelse og energiproduktion – kan bidrage til at opfylde FN's verdensmål nummer 6 om rent vand og sanitet til alle inden 2030.

Høringen om helhedsplanen og den efterfølgende politiske debat danner i 2018 baggrund for en konkretisering af, hvilken planløsning der skal arbejdes videre med i en miljøvurdering. Anlægget kræver et areal på 12 hektar, og det store spørgsmål er, om det kan placeres ved siden af lystbådehavnen som i den første helhedsplan, eller om det skal rykkes ud på industrihavnen ved Østhavnsvej. Efter planen skal Marselisborg ReWater, som anlægget kommer til at hedde, stå klar i 2026.

Innovationschef i Aarhus Vand, Karsten Lumbye Jensen, fortæller om planerne for et nyt Marselisborg Renseanlæg ved høringen om helhedsplanen for Tangkrogen.

Sluseanlægget ved Dokk1.

Slusen stod sin prøve og forhindrede oversvømmelse af midtbyen

I oktober 2017 blev sluseanlægget ved Dokk1 i Aarhus midtby sat på sin første alvorlige prøve. Orkanen Ingolf fik vandet i Aarhus-bugten til at stige faretruende og truede med at oversvømme midtbyen og lede saltvand ind i Aarhus Å. Men anlægget bestod prøven – sluseporten lukkede effektivt af for havvandet, og en kraftig pumpe ledte vand fra åen ud i havnebassinet, mens slusen var lukket.

Aarhus Vand har haft ansvaret for driften af sluseanlægget ved Dokk1 siden 2016. Men først i efteråret 2017 blev anlægget for alvor prøvet af, da orkanen Ingolf huse-rede. Sluseanlægget består af en sluse og seks kraftige pumper, der sammen med en mekanisk sluseport beskytter midtbyen mod oversvømmelser og mod høj vand-

stand i bugten. Slusen holder havvandet ude fra midtbyen i situationer, hvor vinden presser havvandet mod kysten. Når slusen er lukket, leder pumperne vand fra Aarhus Å ud i bugten og reducerer derved risikoen for oversvømmelser af midtbyen. Kystvejen og terrænet omkring slusen er hævet og danner et 300 meter langt dige. Det er ligeledes med til at imødegå fremtidige oversvømmelser, og diget kan modstå en stigning over daglig vandstand på op til 2,5 meter.

Beboerne kan være trygge

Vi tester slusen med jævne mellemrum. Men ét er test, noget andet er virkelighed, så derfor var afdelingsleder i Aarhus Vand Henrik Frier spændt på, om anlægget kunne klare presset: "Alt gik, som vi forventede. Vores medarbejdere lukkede

slusen ved at betjene den manuelt. Den kan også fungere automatisk, men når vi har folk på stedet, er det blandt andet for at sikre, at der ikke er nogen, der kommer i klemme, når sluseportene lukkes. Ud over at lukke slusen satte vi gang i én af de seks store pumper, som leder vand fra åen ud i havnebassinet, mens slusen er lukket."

Da vandstanden faldt igen, blev pumpen slukket, og slusen åbnet igen. Og ifølge Henrik Frier kan beboerne langs åen i midtbyen være trygge: "Nu ved vi med sikkerhed, at anlægget virker, som det skal. At der kun blev behov for én pumpe betyder, at vi er dækket godt ind – også når vandføringen i åen er langt større, end det var tilfældet denne gang."

UNLEASH – nye løsninger på verdens bæredygtighedsproblemer

I august 2017 samlede UNLEASH unge talenter fra hele verden i Danmark for at skabe innovative og skalerbare løsninger til FN's 17 verdensmål for bæredygtighed. Vi var med, da eventen holdt sit indtog i Aarhus med deltagelse af kronprinsesse Mary.

UNLEASH er en global non-profit-organisation, der arbejder for verdensmålene ved at bringe unge talenter mellem 20 og 35 år til at samarbejde om nye løsninger på verdens mest presserende problemer og komme med idéer til, hvordan verden kan udvikles på en bæredygtig måde.

Den første event blev holdt i Danmark i 2017, og UNLEASH vil hvert år rykke til et nyt sted i verden, hvor 1.000 særligt udvalgte talenter mødes i ni dage, og hvor samarbejde, ideudvikling og problemløsning er i højsædet. Eventen startede med to dages kick-off i København, herefter en SDG (Sustainable Development Goal) Innovation Challenge på fire dage afholdt på højskoler fordelt over hele Danmark. Og til sidst kulminerede UNLEASH i en stor

prisuddeling i Musikhuset i Aarhus. Her holdt prominente personer fra hele verden taler, og fra Danmark var statsminister Lars Løkke Rasmussen blandt talerne. Kronprinsesse Mary uddelte priser til vinderne af SDG Innovation Challenge, og adm. direktør i Aarhus Vand, Lars Schrøder, deltog i dommerpanelet for de vandrelaterede projekter.

Projekter med 'wauw'-effekt

Præsentationen af de 200 projekter foregik på Aarhus Universitet, og projekterne blev vurderet ud fra kriterier om, at de skulle være nytænkende, realiserbare og gøre en stor forskel i forhold til FN's verdensmål. Vinderprojektet hed UNLEAK og handlede om, hvordan man ved hjælp af lækagesøgning effektivt kan reducere vandspildet i husholdningerne. Baggrunden for projektet er, at der sker et vandtab i private husholdninger, der er så stort, at det svarer til 600 mio. menneskers daglige vandbehov. Lars

Schrøder var imponeret over deltagernes entusiasme og kvalificerede bud på løsninger af nogle af verdens største bæredygtighedsproblemer: "Deltagerne var utroligt dygtige og kom med nogle virkelig gode og opfindsomme idéer, og deres præsentationer havde en kæmpe 'wauw'-effekt. Det var fantastisk."

Udover deltagelse i dommerpanelet bidrog vi med en stand i parken foran Musikhuset. Her fortalte vi med udgangspunkt i Verdensmål 6 – "Rent vand og sanitet" – om bæredygtighed i vandets kredsløb. Det gav anledning til en god dialog med de mange besøgende på eventen.

Herover: Kronprinsesse Mary uddelte priser til vinderprojekterne, og statsminister Lars Løkke Rasmussen var blandt talerne i Aarhus. Til venstre Flemming Besenbacher, bestyrelsesformand i Aarhus Vand og formand for UNLEASH.

Til venstre: UNLEASH var en god anledning til at fortælle om vores indsats for rent drikkevand.

Mogens Lykketofts personlige beretning om arbejdet med FN's verdensmål gjorde stort indtryk på medarbejderne.

Mogens Lykketoft fortalte om FN's verdensmål for bæredygtighed

I september 2017 gæstede Mogens Lykketoft Aarhus Vand for at fortælle om de 17 verdensmål for bæredygtighed, som verdens ledere er blevet enige om. Mogens Lykketoft var formand for FN's generalforsamling i New York, da verdensmålene og klimaaftalen i Paris blev vedtaget i 2015. Hensigten med verdensmålene er at udrydde fattigdom samt sikre øget global lighed og en mere bæredygtig verden.

Mogens Lykketoft påpegede, at FN's 17 verdensmål er den nødvendige dagsorden for verdens fremtid. Målene vedrører alle lande og alle mennesker og nås kun ved en langt stærkere indsats i forhold til miljøkatastrofer og klimaforandringer, mindre rovdrift og en bedre fordeling af verdens goder. Der skal investeres enormt i ændrede produktionsformer og ny infrastruktur.

Det kræver partnerskaber mellem stat, byer, lokalsamfund, erhvervsliv og civilsamfund. Men verdensmålene handler også om, at hver enkelt af os skal forbruge på en mere bæredygtig måde.

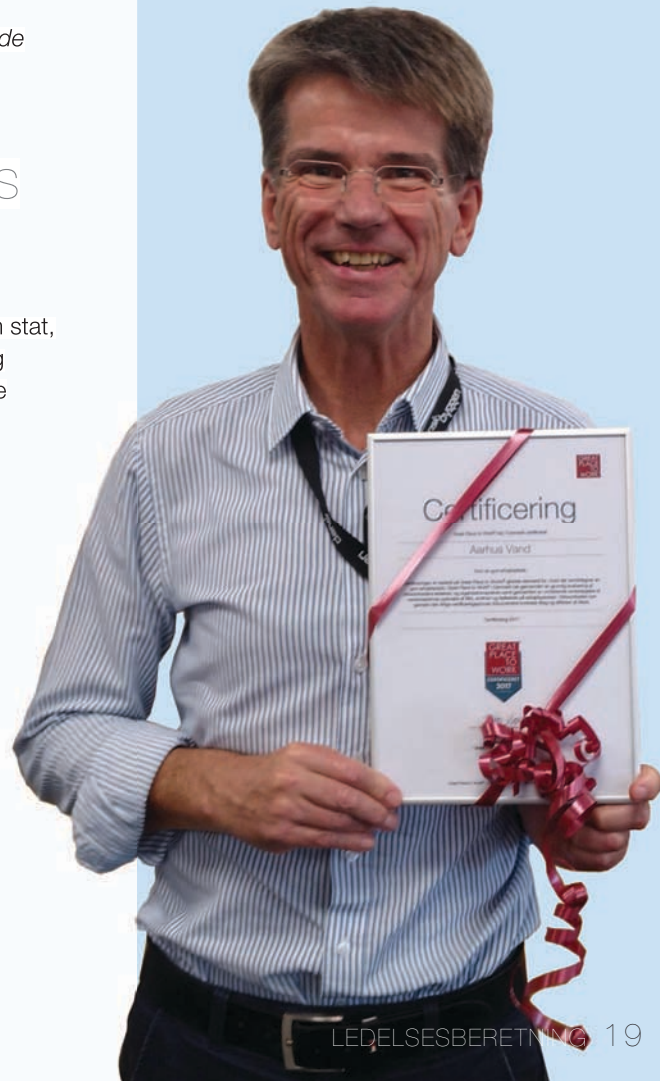
Mogens Lykketoft fortalte engageret om sit år i New York og om arbejdet med verdensmålene, som er meget relevante i forhold til vores arbejde med vand, klima og miljø – både her i Aarhus og ude i den store verden.

Vi er blandt Danmarks bedste arbejdspladser

I november 2017 blev Danmarks bedste arbejdspladser kåret ved et stort galashow i Cirkusbygningen i København. Vi fik en flot 19. plads i kategorien for danske mellemstore virksomheder. Det er første gang, vi deltager i konkurrencen, som arrangeres af Great Place to Work.

I 2017 blev vi desuden certificeret som en god arbejdsplads. Certificeringen er baseret på anonyme tilfredshedsmålinger og en analyse af kulturen på arbejdspladsen. Dermed er det både medarbejdernes oplevelse af arbejdspladsen samt en vurdering af arbejdspladsens organisations- og lederpraksis, der ligger til grund for certificeringen.

Adm. direktør Lars Schrøder med det synlige bevis på, at Aarhus Vand er en god arbejdsplads.

Vi arbejder med bæredygtighed og FN's verdensmål

Aarhus Vand er et forsyningsselskab, men i høj grad også en miljøvirksomhed, og samfundsvansvar og bæredygtighed er dybt forankret i vores virksomhedskultur, i vores kerneforretning og i forretningsstrategien. I 2017 tog vi de første skridt til også at arbejde med FN's 17 verdensmål for bæredygtighed.

Vi er som virksomhed certificeret i samfundsvansvar efter den danske standard 49001, som er en udvidelse af den internationalt anerkendte og udbredte retningslinje for samfundsvansvarlighed, ISO 26000.

Standarden udpeger 49 områder, vi skal have styr på, og den kræver, at vi arbejder målrettet med at integrere hensynet til samfundsvansvar, herunder arbejds-

miljø, miljø, energi og drikkevandssikkerhed i alle vores arbejdsområder. Det kan være ved indkøb, bygningsændringer, nybyggeri, valg af ny teknologi, omstilling samt ved tilrettelæggelse og udførelse af det daglige arbejde. Certificeringen betyder også, at vi altid skal arbejde for den bedste og mest rentable løsning for både forbrugere, samfund og medarbejdere, samtidigt med at vi passer på vores miljø, klima og naturressourcer.

Vi fokuserer på energi, klima og miljø

Med udgangspunkt i tre kerneområder i standarden – energi, klima og miljø – vil vi gøre en forskel for Aarhus ved at være med til at bevare og forbedre de unikke naturoplevelser, som er knyttet til vandkredsløbet – åer, søer, strand og hav. Det gør vi blandt andet ved at bygge

rekreative værdier ind i vores klimatilpassningsprojekter. Når vi eksempelvis etablerer et bassin til opsamling af regnvand, udformer vi bassinet som en sø, og i samarbejde med kommunen og lokalområdet sikrer vi gode adgangsforhold til søen og biodiversitet i området.

Vi inddrager borgerne aktivt i vores indsats for at passe på miljøet. Gennem oplysningskampagner om at spare på vandet og undgå sprøjtegifte i haverne ønsker vi at påvirke borgerne til at tage medansvar for at beskytte grundvandet og spare på grundvandsressourcerne. Gennem vores besøgstjeneste

'Visit Aarhus Vand' har vi mere end 4.000 skoleelever på besøg på vores værker og anlæg, og her er formålet at uddanne den kommende generation til at blive miljøbevidste forbrugere. Vi bidrager derudover til samfundet nationalt og globalt ved at dele vores viden og ved at støtte op om den vandteknologiske udvikling til gavn for det globale klima og verdens naturressourcer.

Vi lægger stor vægt på, at vores leverandører og samarbejdspartnere også arbejder aktivt for at løfte deres samfundsmæssige ansvar. Det har vi et særligt program for, og kravet er, at alle vores leverandører skal tilslutte sig vores retningslinjer for samfundsmæssigt ansvar gennem et såkaldt code of conduct.

Samfundsansvar tænkes ind i opgaveløsningen

Men hvad betyder det i vores daglige arbejde, at vi som virksomhed har tilsluttet os FN's bæredygtighedsprogram og er certificeret inden for samfundsansvar? CSR-ansvarlig i Aarhus Vand, Per Bach, siger: "Det betyder meget for vores tankegang. Det betyder blandt andet, at vi er bevidste om, at vi ikke kan løse opgaverne alene, og at vi har øjne og ører åbne over for de muligheder, der er for at samarbejde med vores kunder, med borgerne, interesseorganisationer og andre interessenter om at udvikle gode løsninger. Det gælder for eksempel i forhold til grundvandsbeskyttelse og ved vores anlægsprojekter. Man skal som medarbejder i

Aarhus Vand altid tænke samfundsansvar ind i opgaveløsningen, og det er vi kommet langt med. Vi har en række fora, hvor dette er helt centralt, det gælder for eksempel i vores partnerskab – Vandpartnere – vedrørende anlægsprojekter. Vi har derudover et kundepanel og et advisory board, hvor vi inviterer borgerne i dialog om vores arbejde. Vores værdier – vifølelse, ansvarlighed, nyskabelse og dialog – er også vigtige parametre i forhold til at få den enkelte medarbejder til at tænke i samfundsansvar."

Per Bach fremhæver 2017 som et år, hvor der er arbejdet med en bred palet af indsatser i forhold til samfundsansvar. Han fremhæver, at det er lykkedes at leve op til alle miljøkrav til trods for, at Aarhus i 2017 har fået en befolkningstilvækst på op mod 5.000 nye borgere, hvilket sætter vores produktionsapparat under pres. Han fremhæver også, at vi i 2017 har opnået et positivt energiregnskab på 46 procent som et resultat, vi som virksomhed kan være stolt af. Ligesom et vandtab på kun 5,3 procent er et flot resultat.

I 2017 blev verdensmålene for alvor sat på dagsordenen, da Mogens Lykketoft besøgte Aarhus Vand og satte perspektiv på, hvorfor vi som en forsynings- og miljøvirksomhed har en stor opgave at løfte. I 2018 vil fokus for samfundsansvar være rettet yderligere på FN's verdensmål for bæredygtighed, hvor især målene 6 (rent vand og sanitet), 13 (klimaindsats) og 14 (livet i havet) er centrale. Verdensmålene bliver et kriteriesæt og en inspiration i forhold til Aarhus Vands transformation til en bæredygtig virksomhed.

FAKTA OM CSR

Aarhus Vand har siden 2011 været certificeret efter DS49001, den danske standard for samfundsmæssig ansvarlighed. Aarhus Vand er desuden certificeret efter standarderne ISO 22 000, ISO 14 001, ISO 50 001 og OHSAS 18 001.

Standarden for samfundsmæssig ansvarlighed sikrer en fokusering på væsentlige emner inden for samfundsansvar, inddragelse af interessenter samt kontinuerlig forbedring af relevante emner. Aarhus Vands strategiske fokus ligger inden for klima- og miljøområdet.

Vores afrapportering i forbindelse med bæredygtighed og samfundsmæssig ansvarlighed omfatter derfor DS49001's områder og emner. For at sikre en solid rapportering er vi inspireret af Global Reporting Initiative's (GRI) G4-retningslinjer for rapportering af bæredygtighed og samfundsmæssig ansvarlighed.

I forbindelse med certificeringerne har Aarhus Vand fastlagt politikker for alle standardområder, og på den måde opfylder vi Årsregnskabslovens krav om politikker inden for miljø, klima, menneskerettigheder, sociale forhold og antikorrupcion. Se mere på vores hjemmeside <https://www.aarhusvand.dk/om-os/csr-og-certificeringer/>

Vi har fastlagt en række mål og udført understøttende handlinger for at nå disse mål på alle standardområder, hvilket vi belyser i de forskellige artikler især om miljø og klimasikring i denne årsrapport.

CSR-ansvarlig, Per Bach, jonglerer sammen med HR-konsulent Inge Borre Haupt med de tre verdensmål, der især er i fokus.

Resultatoversigt for samfundsansvar

MENNESKERETTIGHEDER

		2013	2014	2015	2016	2017
Grundlæggende arbejdstagerrettigheder	Andel medarbejdere, der er omfattet af overenskomst (%)	100	100	91	91	90
	Andel medarbejdere, som har adgang til kollektive forhandlinger (%)	100	100	91	91	90
Diskrimination og udsatte grupper	Gennemsnitsalder, alle ansatte	48,3	48,5	48,3	48,4	47,7
	Andel kvindelige medarbejdere (%)	29	29	28,4	28,4	33
	Andel mandlige medarbejdere (%)	71	71	71,6	71,6	67
	Andel kvinder i ledelsen (%)	35	21	16,7	15,0	13,6
	Andel mænd i ledelsen (%)	65	79	83,3	85,0	86,4
	Fordeling af mænd og kvinder i bestyrelsen (Ekskl. medarbejder- og kundevalgte)	60/40	60/40	60/40	60/40	60/40
	Antal medarbejdere ansat i fleksjob	1	1	2	1	2

ARBEJDSFORHOLD

Ansættelsesforhold	Medarbejderomsætning (%)	12,0	15,5	10,5	9,3	9,8
Udviklingsmuligheder	Andel medarbejdere med gennemført medarbejderudviklingssamtale (%)	100	100	100	100	100
Arbejdsvilkår og social beskyttelse	Andel medarbejdere omfattet af sociale goder (%)	100	100	100	100	100
	Antal arbejdsulykker	8	7	5	6	6
Sundhed og sikkerhed	Sygefravær (dage per medarbejder/%)	4,3	3,3	3,9	2,7	3,8
	Estimerede årlige udgifter til arbejdsulykker/1.000 kr.)	840	585	270	690	825

MILJØ OG KLIMA

Bæredygtig brug af ressourcer og fremme af renere teknologi	Varmesalg til fjernvarmesystem fra renselanlæg med varmeveksleranlæg (GWh)	1,9	2,4	2,4	2,9	3,5
	Elproduktion på de renselanlæg, hvor der produceres el af biogas (GWh)	5,1	6,2	5,8	6,7	8,2
	Produceret struvit (gødningsstof) (ton)	3	30	20	10	10
	Samlet energiforbrug (GWh)	25,0	24,9	25,5	24,7	24,3
	Vandtab (1.000 m ³)	1.084	945	974	816	800
	Brud på vandforsyningsledninger	161	192	217	207	190
Tilpasning til klimaforandringer	Investeringer på vandområdet (mio. kr.)	119,7	90,2	74,7	126,1	102,6
	Investeringer på spildevandsområdet (mio. kr.)	298,1	334,5	370,4	400,6	269,1
	Areal, der separatkloakeres (hektar)	n/a	n/a	76,3	56,0	73,1
Forebyggelse af forurening og beskyttelse af natur og miljø	Håndteret og bortledt spildevand (1.000 m ³)	29.427	32.711	38.325	36.749	33.214
	Samlet udledning af fosfor (kg/år)	8.150	11.500	9.310	8.093	8.364
	Samlet udledning af kvælstof (1.000 kg/år)	142	141	190	192	172
	Indgåede dyrkningsaftaler (hektar)	141,7	59,1	115,7	47,84	46,68

GOD FORRETNINGSSKIK

Anti-korruption	Hændelser af korruption	0	0	0	0	0
Samfundsmæssigt ansvar	Leverandørtlutninger til 'Retningslinjer for samfundsmæssigt ansvar'	46	55	88	94	82
Fair-konkurrence	Pris per m ³ vand ekskl. moms og afgifter (kr. pr. m ³)	10,81	10,42	10,71	8,90	8,47
	Pris per m ³ for afledning af spildevand ekskl. moms og afgifter (kr. pr. m ³)	23,09	24,32	24,87	21,98	22,89

FORBRUGERFORHOLD

Ansvarlig markedsføring, information og aftaleforhold	Besøg på www.aarhusvand.dk (antal i 1.000)	132	146	130	134	156
	Kundetilfredshed med www.aarhusvand.dk (skala 1-5, hvor 5 er meget tilfreds)	3,6	3,8	3,6	3,4	3,3
	Besøg på selvbetjeningsportal, www.minside.aarhusvand.dk (antal i 1.000)	76	90	94	111	106
	Tilfredshed med selvbetjeningsportal (skala 1-5, hvor 5 er meget tilfreds)	3,9	4,0	3,9	3,7	3,7
	Abonnenter på online nyhedsbrev (antal i 1.000)	n/a	17	16	26	36
	Deltagere i digitalt kundepanel	n/a	445	534	1.593	1.599
Forbrugernes sikkerhed	Mikrobiologiske prøver af drikkevandet (HACCP certificeret)	1.378	1.425	1.555	1.451	1.495
Kundesupport/klager	Berettigede kundeklager	716	710	643	675	616
Uddannelse af bevidste forbrugere	Oplysningskampagner og events	4	8	6	6	6
	Besøgende på vandværker og renselanlæg	2.761	4.033	4.084	5.296	4.847

SAMFUNDSINVOLVERING OG UDVIKLING

Udvikling af job/kompetencer	Studerende, lærlinge-, praktikpladser etableret via leverandøraftaler	23	29	30	30	58
Udvikling/adgang teknologi	Forskningsprojekter med fokus på udvikling af nye teknologier	20	26	24	25	26
Investeringer i lokalsamfund	Byggemodninger af grunde (kloakeringer)	271	428	270	400	410
	Fornyset spildevandsledning (km)	30,4	26,8	36,1	41	29,7
	Fornyset vandledning (km)	17,6	17,6	16,9	17	13,1

Bestyrelsens arbejde

Aarhus Vands bestyrelse arbejder først og fremmest med udgangspunkt i Strategi 2020. Bestyrelsen arbejder derudover med de overordnede rammer omkring selskabet.

Bestyrelsen er med til at sikre, at Aarhus Vand lever op til de forventninger, som vores ejer – Aarhus Kommune – har til selskabet. Disse forventninger blev i 2017 tydeliggjort i Aarhus Kommunes nye ejerstrategi for Aarhus Vand, som forventes endeligt vedtaget i begyndelsen af 2018.

Ejerstrategien er en uddybning af de mål og formål, der blev fastlagt ved stiftelsen af selskabet i november 2009, og som Aarhus Byråd ønsker i forlængelse af kommunens politik for aktivt ejerskab af kommunale selskaber. Bestyrelsen har i 2017 behandlet udkastet til ejerstrategien og har bidraget med input, så strategi og målsætninger understøtter og udvikler Aarhus Vand.

Ønske om friere rammer

I 2017 har bestyrelsen også beskæftiget sig indgående med de økonomiske rammer for Aarhus Vand. Der er brug for at give vandselskaberne friere tøjler og bedre økonomiske betingelser. En øget liberalisering af forsyningssektoren – herunder af vandselskaberne – vil betyde, at flere ejere kan komme på banen, og at vi som

vandselskab i langt højere grad kan agere på kommercielle markedsvilkår. Som det er nu, er vi i lighed med de øvrige vandselskaber underlagt en meget stram lovgivning og regulering, som gør det svært at skabe vækst.

Den økonomiske ramme, som staten i 2017 har givet vandselskaberne, har den konsekvens, at store vandselskaber i geografiske områder med vækst rammes hårdere økonomisk end små selskaber i områder med stagnation. Det er uheldigt, for de store vandselskaber trækker langt det største læs – blandt andet i forhold til at understøtte Vandvision 2025, som handler om at fordoble eksporten af dansk vandteknologi og skabe 4.000 nye arbejdspladser frem mod 2025.

Konsolidering går langsomt

En af de væsentligste ting, der kan forbedre vandselskabernes økonomi og sikre udvikling, er konsolidering. Altså at vandselskaber slår sig sammen i større virksomheder. Der sker konsolideringer enkelte steder i landet, men det går langsomt, og mange steder sker der ingenting på dette område. Derfor har bestyrelsen i 2017 arbejdet på at påvirke politikerne til at skabe klare incitamentter til konsolidering af vandselskaber, så vi for alvor kan høste de økonomiske gevinster, der er lagt op til i Vandsektorloven.

FAKTA

Kønsmæssig balance i Aarhus Vands bestyrelse og ledelse

De generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er to kvinder og tre mænd, og dermed opfylder vi kravene til kønsmæssig balance i bestyrelsen.

Det er virksomhedens politik at øge andelen af det underrepræsenterede køn i den øvrige ledelse. Blandt andet derfor tilstræber vi, at der er én af hvert køn blandt de sidste tre kandidater i en rekruttering.

Ny selskabsstruktur

Indtil der forhåbentligt sker en forenkling af reguleringen af vandselskaberne, arbejder vi på at etablere en ny selskabsstruktur, som giver os bedre mulighed for at skabe vækst, og hvor vi isolerer eventuelle risici. Bestyrelsen har i 2017 lavet et stort forarbejde i forhold til en selskabsstruktur, der skaber plads for den udvikling, vi ønsker. Det er en juridisk svær opgave, men forventningen er, at det i 2018 lykkes at supplere vores nuværende struktur med nye selskaber. Blandt andet i form af et såkaldt 60/40-selskab, hvor vi indgår partnerskab med et kommercielt selskab om at udvikle nye services og produkter.

til budget og takster

Takst (kr./m3) ex. moms og afgifter

Aarhus Vand 2017 i billeder

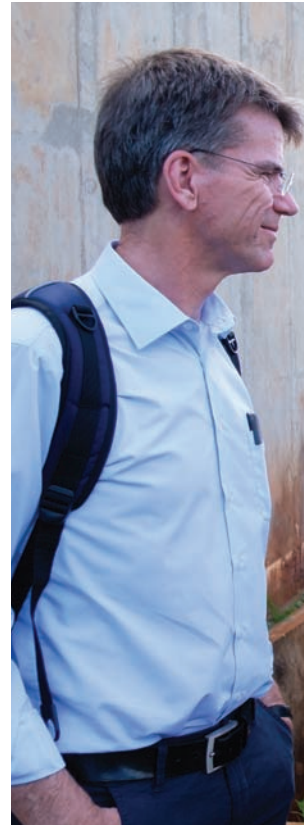
Vi stiller op i international konkurrence i USA.

Et team af spildevandsfolk fra Aarhus Vand og Vandcenter Syd deltog under navnet "The Great Danes" i The Operational Challenge i drifts- og vedligeholdelsesopgaver på årets WEFTEC-konference i Chicago. Til venstre i rød T-shirt spildevandsoperatør Dia Kjellerup, Aarhus Vand.

Aarhus underskriver samarbejdsaftale med Udaipur i Indien.

Aarhus Kommune og Aarhus Vand underskrev en 4-årig samarbejdsaftale med Indien om vandforvaltning i byen Udaipur. Det er et samarbejde på myndighedsniveau, og formålet er at bane vejen for dansk eksport af vandteknologiløsninger. Forrest nr. 2 tv. Aarhus-borgmester Jacob Bundsgaard, forrest nr. 3 th. Danmarks ambassadør i Indien, Peter Taksø-Jensen, bagerst tv. fagchef Flemming Fogh Pedersen, Aarhus Vand.

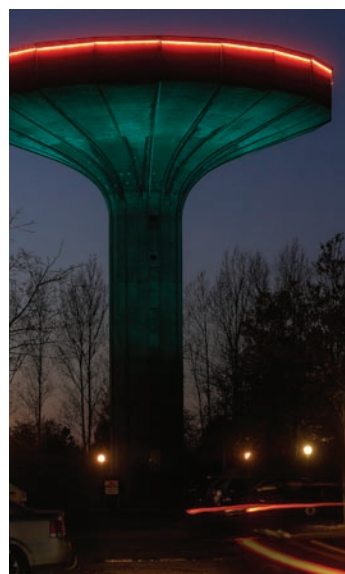
Vi underskriver samarbejdsaftale med Portugal. Aarhus Vand underskrev et memorandum of understanding med Águas de Portugal, der er den offentlige paraplyorganisation for vandsektoren i Portugal. Det er en bilateral aftale om fremtidig deling af viden og best practice inden for vandforsyning og spildevandshåndtering. Fra venstre produktionschef Claus Homann, Aarhus Vand, adm. direktør Lars Schrøder, Aarhus Vand, adm. direktør João Nuno Mendes, Águas de Portugal, adm. direktør Alexandra Serra, Águas de Portugal Internacional, produktionschef Nuno Broco, Águas de Portugal.

Beder Landevej blev åbnet for trafik tre måneder før planlagt. Arbejdet i Beder er en del af vores indsats for at gøre byen klar til at tage imod de kraftige regnskyl, der er en konsekvens af klimaforandringerne. Med en stærk indsats i både planlægning og udførelse lykkedes det at åbne for trafikken i den centrale færdselsåre i byen tre måneder tidligere end planlagt. Tv. projektleder Pernille Vinther i samtale med formand i Arkil Flemming Holm.

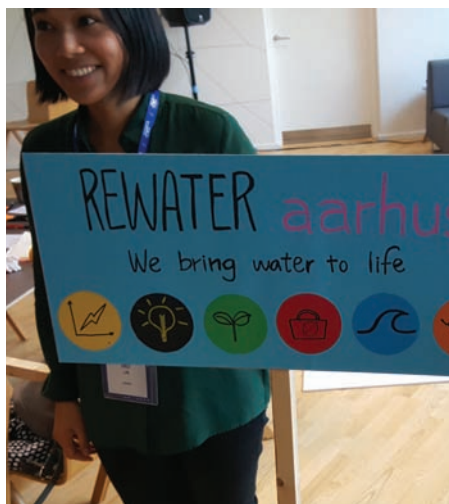
Vi deltager i vandprojekt i Zambia. Adm. direktør i Aarhus Vand, Lars Schrøder (tv.), besøgte sammen med adm. direktør Mads Leth fra Vandcenter Syd vandselskabet Kafubu Water i Zambia. Det skete som afslutning på et vandprojekt, hvor de to vandselskaber sammen med Hofor har uddannet lokale medarbejdere i drift og vedligeholdelse af vandværker og renseanlæg.

Vi satte lys på vandtårnet. I oktober satte vi strøm til en kæmpe lysinstallation på vores 32 meter høje vandtårn i Bispehaven. Dermed er vandtårnet blevet et markant vartegn for Aarhus, der kan ses på 10 kilometers afstand.

Aarhus Vand-medarbejder vinder BIOFOS Ressourcepris 2017. Anders Lynggaard-Jensen (th.), fagchef i Aarhus Vand, blev tildelt prisen på 50.000 kroner på årets Dansk Vand Konference i Aarhus. Prisen blev overrakt af Jens Prismus, teknisk direktør i BIOFOS, for Anders Lynggaard-Jensens store betydning for udviklingen af spildevandsområdet både nationalt og internationalt – blandt andet inden for samstyning, procesoptimering, energiudnyttelse og energiproduktion.

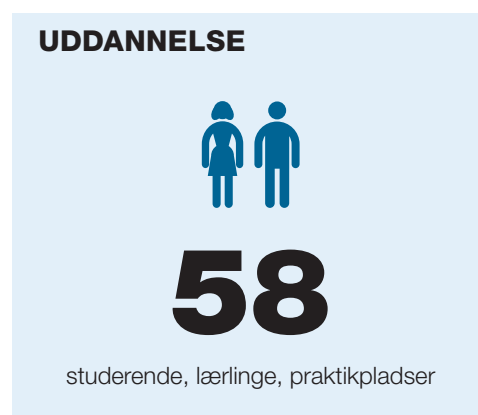
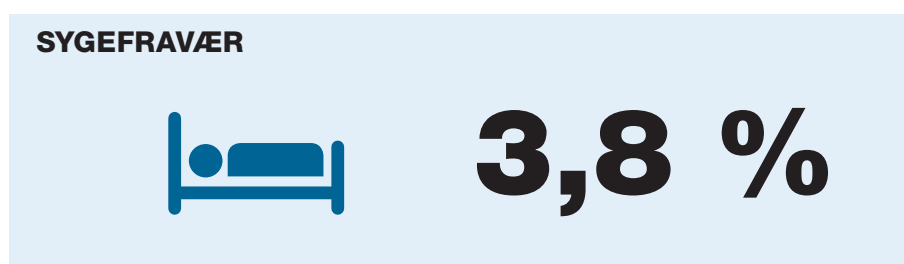
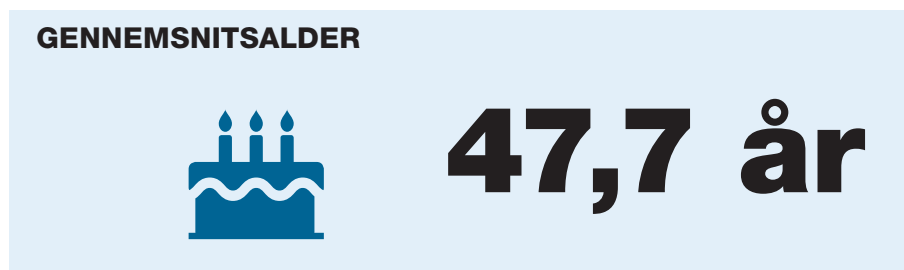
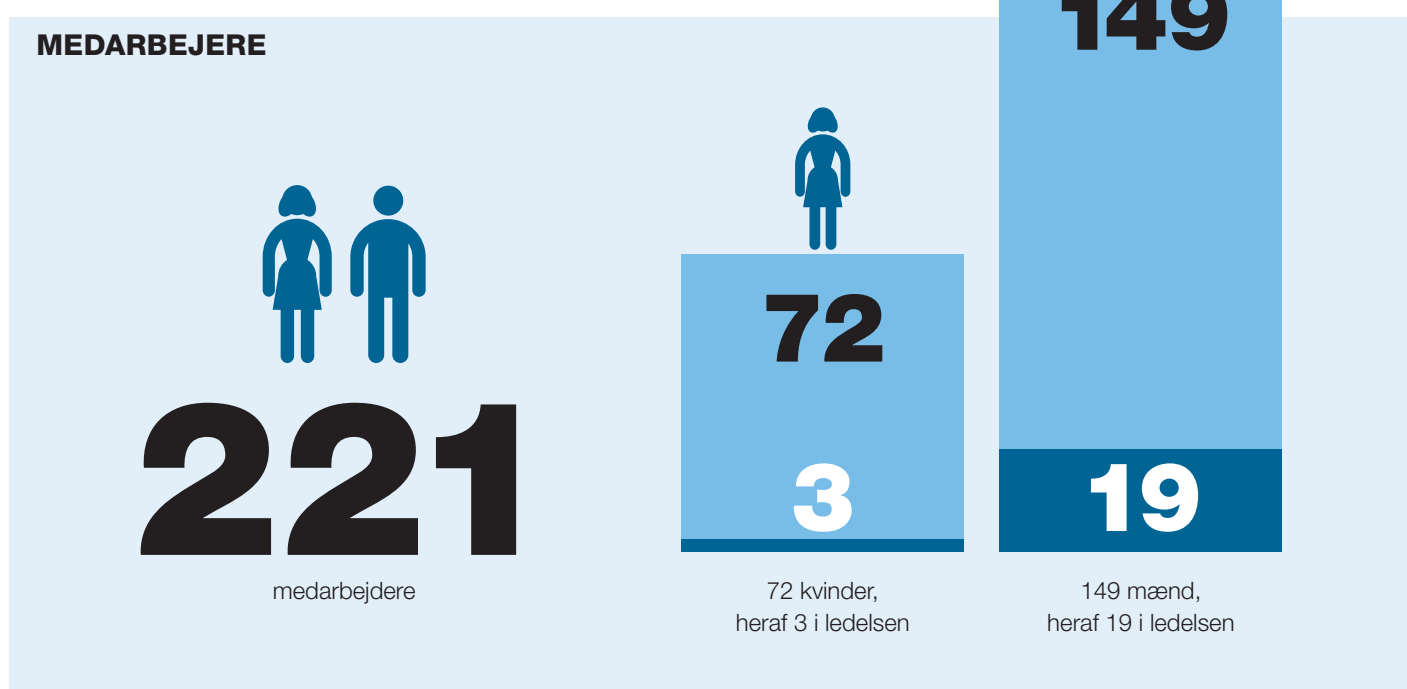

Vi var med i Creativity World Forum. Konferencen samler innovatører og kreative hoveder fra hele verden for i fællesskab at skabe nye idéer. Vi deltog med en arbejdsgruppe under vores opfindsomsstrategi, en innovationsgruppe fra vores partnerskab om anlægsarbejde – Vandpartner – og med nøglepersoner bag det kommende nye Marselisborg Renseanlæg, der markedsføres som Marselisborg ReWater.

Kick-off på nyt Marselisborg Renseanlæg. Aarhus-borgmester Jacob Bundsgaard og adm. direktør i Aarhus Vand, Lars Schrøder, (billedet) præsenterede i marts planerne for et nyt Marselisborg Renseanlæg, som skal være et internationalt fyrtårn for energiproduktion og ressourceudnyttelse af spildevand.

Personale 2017

Hoved- og nøgletal for koncernen

HOVEDTAL , tkr.	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsætning*	647.934	610.114	653.755	637.885	578.690
Resultat af ordinær primær drift*	129.031	72.975	119.164	118.737	64.733
Resultat af finansielle poster	-8.438	-8.425	-10.499	-6.838	-5.007
ÅRETS RESULTAT**	94.860	50.488	85.000	92.862	44.884
Anlægsaktiver	9.971.217	9.909.085	9.745.156	9.606.473	9.480.697
Omsætningsaktiver	2.050.149	649.298	567.955	511.355	417.542
AKTIVER I ALT (BALANCESUM)	12.021.366	10.558.383	10.313.111	10.558.383	9.892.239
Aktiekapital	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
EGENKAPITAL	9.504.267	9.315.605	9.265.117	9.180.117	9.087.255
Hensatte forpligtelser	1.659.799	386.957	383.707	351.759	361.917
Langfristede gældsforpligtelser	634.916	584.648	461.790	400.419	236.369
Kortfristede gældsforpligtelser	222.384	271.173	202.497	185.533	212.698
Pengestrøm fra driftsaktiviteten	372.107	446.098	404.702	379.315	347.266
Pengestrøm til investeringsaktiviteten	-374.036	-529.420	-554.905	-460.790	-417.680
Heraf til investering i immaterielle og materielle anlægsaktiver	-371.659	-526.750	-445.076	-424.716	-417.680
Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten	50.631	119.763	58.871	95.542	19.916
PENGESTRØM I ALT	48.702	36.441	-91.332	14.067	-50.498
NØGLETAL, i %					
Overskudsgrad	74,2	12,0	18,2	18,6	11,2
Afkast af den investerede kapital	14,3	0,8	1,2	1,3	0,7
Bruttomargin	92,1	73,1	76,1	77,1	75,1
Likviditetsgrad	155,3	114,8	105,8	92,7	56,5
Soliditetsgrad	79,1	88,2	89,8	90,7	91,8
Egenkapitalforrentning	1,0	0,5	0,9	1,0	0,5
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	207	196	192	202	218

*Nettoomsætningen samt resultat af ordinær primær resultat er korrigeret med værdien af særlige poster på -1.362.943 tkr. jf. side 8 i årsrapporten.

** Årets resultat er korrigeret med værdien af særlige poster på -253.222 tkr. jf. side 8 i årsrapporten.

Nøgletallene er beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger og Nøgletal 2015". Der henvises til definitioner og begreber under anvendt regnskabspraksis.

Lovmæssige forhold

Særlige risici

Generelle risici

Aarhus Vands væsentligste driftsrisici er knyttet til lovgrundlaget omkring vand- og spildevandsforsyninger.

Finansielle risici

Aarhus Vand er som følge af sin soliditet og sit finansielle beredskab kun begrænset eksponeret over for ændringer i renteni-veauet.

Videnressourcer

Det er væsentligt at sikre en velfungerende arbejdsplads og danne rammerne for fortsat udvikling, så Aarhus Vand er en attraktiv og dynamisk arbejdsplads, der tiltrækker og fastholder dygtige medarbejdere.

Gennem vores HR-strategi skal vi klæde vores ledere på til at lede kompetenceudviklingen, så læring omsættes og forankres i virksomheden. Den enkelte får større råderum og frihed til selv at bestemme. Der gives plads til, at den enkeltes kreativitet og kompetencer kan folde sig helt ud. Det giver også øget ansvarlighed og udviklingsmuligheder for den enkelte medarbejder.

Det er vigtigt at vi anskuer medarbejdernes kompetenceudvikling som et forløb frem for som enkeltstående kurser. Vi kan på den måde sikre os, at der skabes sammenhæng mellem kompetenceløft og strategi, og at læringen omsættes til reelle kompetencer. Det er lederne og medarbejderne, der kan sikre, at vi skaber strukturerede og sammenhængende kompetenceudviklingsforløb, der understøtter strategien og dermed hjælper os på vej til at blive Danmarks førende vandselskab.

Kapitalberedskab

Aarhus Vand er velkonsolideret. Soliditetsgraden for koncernen udgør 79,1 %

og egenkapitalen udgør pr. 31. december 2017 i alt 9.504.267 tkr.

Usædvanlige forhold, som har påvirket årsregnskabet

Selskabet har modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser de af selskabet anvendte myndighedsfastsatte standardpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. SKAT har lagt til grund, at de skattemæssige indgangsværdier skal beregnes skønsmæssigt ud fra en tillempet DCF-model. Principperne herfor har SKAT beskrevet i en vejledning offentliggjort den 10. juni 2011. Det er SKATs vurdering, at de skattemæssige indgangsværdier på anlægsaktiverne er betydeligt lavere end de myndighedsfastsatte standardpriser. Selskabet, samt branchen i øvrigt, var uenig i SKATs afgørelser, hvorfor disse blev påklaget til Landsskatteretten.

Landsskatteretten har i kendelser af 26. juni 2014 afsagt de første afgørelser vedrørende problemstillingen, og disse er i overvejende grad faldet ud til SKATs fordel. Afgørelserne blev anket, idet branchen var af den opfattelse, at de ikke er i overensstemmelse med lovens ordlyd samt intentionerne med Vandsektorloven.

Sagen blev af branchen indbragt for de civile domstole ved to pilotsager i Landsretten. Østre Landsret afsagde den 16. januar 2018 domme i de to pilotsager. Østre Landsret gav med dissens SKAT medhold og godkendte hermed, at SKAT kunne foretage et skøn over de skattemæssige indgangsværdier. Der har hidtil ikke været indregnet udskudt skat vedrørende de materielle anlægsaktiver ved stiftelsen, som er anfægtet af SKAT, henset til den betydelige usikkerhed der har været omkring de skattemæssige indgangsværdier jf. ovenstående sager. Som følge af dommene i Østre Landsret ser selskabet sig nu nødsaget

til at indregne en udskudt skat baseret på de af SKAT opgjorte værdier af selskabets anlægsaktiver ved stiftelsen.

Branchen har valgt at anke de to pilotsager til Højesteret. Såfremt branchen vinder sagerne i Højesteret, kan det betyde en reduktion af den nu indregnede udskudte skat. Der er således usikkerhed knyttet til den endelige opgørelse af udskudt skat af anlægsaktiver. Ændringer til den indregnede udskudte skat vil have en tilsvarende beløbsmæssig effekt på den indregnede opkrævningsret.

Der henvises til note 2 i årsregnskabet.

Årets nettoomsætning og resultat er desuden påvirket af indtægtsforsel af opkrævningsret vedrørende en stigning i den aktuariemæssige beregnede tjenestemandsforsikringspligt på 154.127 tkr.

Der har derudover ikke været usædvanlige forhold i regnskabsåret.

Usikkerhed ved indregning og måling

Betalte selskabsskatter anses i henhold til indtægtsreguleringen for vandselskaber (bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber § 23 stk. 4 nr. 4 og 5) som en omkostning, der justerer selskabets økonomiske ramme og dermed kan tillægges vandselskabets takster krone for krone. Den udskudte skat i et vandselskab svarer til en forventet skattebetaling på sigt og udgør dermed efter ledelsens opfattelse en opkrævningsret hos selskabets forbrugere på en tilsvarende størrelse. Opkrævningsretten har ikke tidligere været indregnet i selskabets årsregnskab. Med de væsentlige justeringer til den udskudte skat, der er indregnet i årsregnskabet, finder ledelsen, at det giver et mere retvisende billede af selskabets årsregnskab og dermed selskabets finansielle stilling at indregne opkrævningsretten i årsregnskabet.

Hvis opkrævningsretten ikke blev indregnet i årsregnskabet, ville selskabets egenkapital blive væsentligt formindsket svarende til den udskudte skat baseret på de af SKAT opgjorte værdier af selskabets anlægsaktiver ved stiftelsen, hvilket efter ledelsens opfattelse ikke er retvisende, idet selskabs-skat kan opkræves hos forbrugerne krone for krone. Indregning af opkrævningsretten er et ændret regnskabsmæssigt skøn, som har medført en forøgelse af nettoomsætningen for 2017 med 1.228.927 tkr.

Opkrævningsretten er efter ledelsens opfattelse et aktiv, der følger af lov, hvorfor aktivet ikke er en finansiel fordring, men skal indregnes og måles til kostpris. Erhvervsstyrelsen har i sit notat af 18. maj 2011 om regnskabsaflæggelse i forsyningsvirksomheder underlagt prisregulering anført, at

underdækninger (kortsigtet opkrævningsret) skal tilbagediskonteres til forventet nutidsværdi. Dog henvises i notatet til et udkast til en international regnskabsvejledning (exposure draft), som ikke blev vedtaget. Det er ikke afklaret, om det fortsat er Erhvervsstyrelsens vurdering, at der skal ske tilbagediskontering. På dette grundlag har ledelsen valgt ikke at tilbagediskontere opkrævningsretten.

Der er derfor usikkerhed knyttet til dette forhold.

Der henvises til note 1 i årsregnskabet.

Forventninger til fremtiden

Der er foretaget en mindre takstnedsættelse på de variable vand- og spildevandstakster på 0,33 kr./m³. Derudover forventer vi

fortsat store tilslutninger af nye kunder, men dog på et lavere niveau end 2017.

Som følge heraf forventes omsætningen i 2018 at blive i niveauet 590-610 mio. kr., og resultatet før skat forventes at blive 55-65 mio. kr. Forventningerne baserer sig på vores generelle forventninger ud fra tidligere regnskabsår.

I lighed med tidligere år er usikkerhederne især knyttet til størrelsen af tilslutningsbidrag samt afskrivninger på nedtagne anlægsaktiver.

Begivenheder efter statusdagen

Der er ikke efter regnskabets afslutning indtruffet forhold, der væsentligt påvirker virksomhedens finansielle stilling pr. 31. december 2017.

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for Aarhus Vand A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og

koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsregnskabet for 2017 er væsentligt påvirket af indregningen af udskudt skat på koncernens selskabets anlægsaktiver foranlediget af Landsrettens afgørelse i skattesagen af 16. januar 2018 samt indregning af en tilsvarende opkrævningsret

hos selskabets forbrugere. Der henvises til note 2 herom.

Der er betydelig usikkerhed knyttet til den indregnede udskudte skat samt til målingen af den lovbestemte opkrævningsret vedrørende udskudt skat. Der henvises til note 1 herom.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarhus, den 4. april 2018

DIREKTION

Lars Schrøder
Adm. direktør

BESTYRELSE

Flemming
Besenbacher
Formand

Keld Hvalsø
Næstformand

Johanne
Sønderlund
Birn

Ango Winther

Almaz
Mengesha

Bjørn Rohde
Medarbejder-
valgt

Henrik Frier
Medarbejder-
valgt

Mads Thomsen
Medarbejder-
valgt

Jens Hørup
Jensen
Forbrugervalgt

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Aarhus Vand A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Aarhus Vand A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, anvendt regnskabspraksis og noter for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Fremhævelse af forhold i regnskaberne

Vi henleder opmærksomheden på note 2, hvor det fremgår, at koncernregnskabet

og årsregnskabet for 2017 er væsentligt påvirket af indregningen af udskudt skat på selskabets anlægsaktiver foranlediget af Landsrettens afgørelse i skattesagen af 16. januar 2018 samt indregning af en tilsvarende opkrævningsret hos selskabets forbrugere.

Vi henleder opmærksomheden på note 1, hvor det fremgår, at der er betydelig usikkerhed knyttet til den indregnede udskudt skat samt til målingen af den lovbestemte opkrævningsret vedrørende udskudt skat.

Dette forhold har ikke medført modifikation til vores konklusion.

Ledelsens ansvar for regnskaberne

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde regnskaberne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskaberne er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskaberne som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en

revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af regnskaberne.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskaberne på grundlag af

regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskaberne eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskaberne, herunder noteoplysningerne, samt om regnskaberne afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

- Opnår vi tilstrækkelig og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevision. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskaberne omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskaberne er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskaberne eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskaberne og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, den 4. april 2018

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Michael N.C. Nielsen
statsaut. revisor
MNE-nr.: mne26738

Ulrik Vangsø Ørts
statsaut. revisor
MNE-nr.: mne42774

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Aarhus Vand A/S for 2017 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C virksomheder (stor). Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

KONCERNREGNSKAB

Bestemmende indflydelse

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden Aarhus Vand A/S og de dattervirksomheder, hvori Aarhus Vand A/S har bestemmende indflydelse (kontrol).

Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en dattervirksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger. Derudover stilles der krav om muligheden for at opnå et økonomisk afkast af investeringen.

Betydelig indflydelse

Virksomheder, hvori koncernen kan udøve betydelig indflydelse på finansielle og driftsmæssige beslutninger, klassificeres som associerede virksomheder. Betydelig indflydelse antages at foreligge, når modervirksomheden direkte eller indirekte besidder eller råder over mere end 20 % af stemmerettighederne, men der ikke foreligger bestemmende indflydelse.

Koncernregnskabsudarbejdelse

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af modervirksomhedens og de enkelte dattervirksomheders regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis, elimineret for koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

RESULTATOPGØRELSE

Nettoomsætning

Nettoomsætningen omfatter vand- og spildevandsafgifter, faste bidrag, tilslutningsbidrag, vejbidrag m.v. og indregnes

i resultatopgørelsen i takt med levering/modtagelse.

Nettoomsætningen indregnes ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand.

Nettoomsætningen korrigeres med en eventuel over- eller underdækning samt regulering af opkrævningsretten vedrørende udskudt skat og tjenestemandspensionsforpligtelsen.

Overstiger de hos forbrugerne opkrævede beløb indtægtsrammen for levering af vand, indregnes forskellen i balancen som en gældsforpligtelse.

Er de hos forbrugerne opkrævede beløb lavere end prisloftet for levering af vand, indregnes forskellen som en underdækning, hvis forskellen forventes opkrævet.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger indeholder alle omkostninger vedrørende produktion af vand, rensning af spildevand, drift og vedligehold af indvindingsområder, pumpestationer og brønde m.v., SRO-anlæg, personaleomkostninger, afskrivninger på produktionsanlæg/pumpestationer/reanseanlæg/vandbehandling m.v., miljø og forskning.

Handelsvirksomhederne indregner vareforbrug, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Under produktionsomkostninger indregnes tillige afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter alle omkostninger, som kan henføres til distribution af vand og spildevand. Under regnskabsposten hører endvidere reparation og vedligeholdelse af ledningsnet og målere, personaleomkostninger og afskrivning på distributionsaktiver.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger til administrative funktioner, herunder vederlag til medarbejdere i administrationen, kundeadministration og information, administrativ it, revision, kontorhold, afskrivninger vedrørende aktiver, der benyttes til administration, inkassobehandling og tab på kunder.

Andre driftsindtægter og -omkostninger

Andre driftsindtægter og -omkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktiviteter.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen m.v.

Finansielle omkostninger indeholder desuden omkostninger vedrørende renter på klimatilpasningsprojekter.

Skat af årets resultat

Modervirksomheden er omfattet af de danske regler om tvunget sambeskatning af koncernens danske dattervirksomheder. Dattervirksomheder indgår i sambeskatningen fra det tidspunkt, hvor de indgår i konsolideringen i koncernregnskabet og frem til det tidspunkt, hvor de udgår fra konsolideringen.

Modervirksomheden er administrationselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabet med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har

kunnet anvende dette underskud til ned-sættelse af eget skattemæssigt overskud. Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til bevægelser direkte i egenkapitalen.

BALANCE

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver udgøres af software. De immaterielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumuleret af- og nedskrivning.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Software: 3-5 år.

Anlæg under udførelse udgøres af anlæg, der på balancedagen endnu ikke er klar til at tages i brug. Anlæg under udførelse afskrives ikke.

Materielle anlægsaktiver

Grunde, bygninger, vand- og spildevandsanlæg samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar er i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 41 indregnet til dagsværdi svarende til de myndighedsgodkendte standardværdier i pris- og levetidskataloget med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen for nye anlægsaktiver omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn. Der foretages hvert år en vurdering af aktivernes dagsværdi.

Spildevands- og vandtekniske anlæg udgøres af netaktiver, forsinkelsesbassiner, pumpestationer, øvrige tekniske anlæg og maskiner.

Indretning af lejede lokaler udgøres af tilpasninger på selskabets lejede lokaler.

Andre anlæg, driftsmidler og inventar udgøres af specialudstyr, transportmidler, it og inventar.

Der foretages årligt revurdering af restværdier.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger:	20-75 år
Netaktiver:	60-100 år
Vand- og spildevands-tekniske anlæg:	10-60 år
Forsinkelsesbassiner:	50 år
Pumpestationer:	10-30 år
Øvrige tekniske anlæg:	20-30 år
Maskiner:	10-15 år
Specialudstyr, fx laboratorieudstyr:	5-10 år
Transportmidler:	5-8 år
Indretning af lejede lokaler:	5 år
It:	3 år
Inventar:	3-5 år
Driftsmateriel:	10 år

Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis produktions-, distributions- og administrationsomkostninger.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgskomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre driftsomkostninger.

Anlæg under udførelse udgøres af anlæg, der på balancedagen endnu ikke er klar til at blive taget i brug. Anlæg under udførelse afskrives ikke.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode. Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel

af virksomhedernes indre værdi opgjort efter selskabets regnskabspraksis.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til 0 DKK, og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives i det omfang, tilgodehavendet er uerholdeligt.

Nettoppskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder vises som reserve for nettoppskrivning efter den indre værdis metode i egenkapitalen i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Andre tilgodehavender

Andre tilgodehavender, indregnes under langfristede aktiver, består af deposita.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettoppengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettoppengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris. Er netto-realisationseværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet

en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Lovbestemt opkrævningsret

Lovbestemt opkrævningsret over for forbrugerne vedrørende udskudt skat, og tjenestemandspensioner måles til kostpris eller en lavere nettorealisationsværdi.

Optrækningsretten på tjenestemandspensning nedbringes i takt med opkrævninger hos forbrugerne korrigeret for årlige reguleringer af den opgjorte tjenestemandspensning.

Betalte selskabsskatter anses i henhold til indtægtsreguleringen for vandselskaber (bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber § 23 stk. 4 nr. 4 og 5) som en omkostning, der justerer selskabets økonomiske ramme og dermed kan tillægges vandselskabets takster krone for krone. Den udskudte skat svarer til en forventet skattebetaling på sigt og dermed til en opkrævningsret hos selskabets brugere på en tilsvarende størrelse.

Optrækningsret over for kunderne opstået som følge af, at selskabet medfinansierer Aarhus Kommunes klimatilpasningsprojekter, indregnes og måles til kostpris. Optrækningsretten nedbringes i takt med budgetterede opkrævninger hos forbrugerne.

Værdipapirer

Værdipapirer, der består af børsnoterede obligationer, måles til dagsværdi på balancedagen. Periodeafgrænsningsposter (under aktiver).

Periodeafgrænsningsposter indregnet under omsætningsaktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Egenkapital

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdi omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i datter- og associerede virksom-

heder i forhold til kostpris.

Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn. Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb.

Reserve for udviklingsomkostninger

Reserve for udviklingsomkostninger omfatter indregnede udviklingsomkostninger. Reserven kan ikke benyttes til udbytte eller dækning af underskud. Reserven reduceres eller opløses, hvis de indregnede udviklingsomkostninger afskrives eller udgår af virksomhedens drift. Dette sker ved overførsel direkte til egenkapitalens frie reserver.

Udbytte

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Selskabsskat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster og for betalte acontoskatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som "Tilgodehavende selskabsskat" eller "Skyldig selskabsskat".

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter aktuar-mæssige opgjorte pensionsforpligtelser til

tjenestemænd. Pensionsforpligtelsen er en ydelsesbaseret pensionsordning, og Aarhus Kommune hæfter for den fulde pensionsforpligtelse. Der er indgået aftale med Aarhus Kommune, så Aarhus Vand A/S hæfter for den pensionsforpligtelse, som relaterer sig til tjenestemænd, som har været udlånt til vand- og spildevandsområdet.

Hensættelsen reduceres med årets pensionsudbetalinger og forøges med årets regulering. Der er tilsvarende indregnet en opkrævningsret vedrørende hensættelsen til tjenestemandspensningsforpligtelser.

Regulatorisk overdækning

Overstiger de hos forbrugerne opkrævede beløb prisloftet for vand- og spildevandsbehandling, indregnes forskellen i balancen som en regulatorisk overdækning (gæld til forbrugerne).

Gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris.

Gældsforpligtelser opstået som følge af, at selskabet medfinansierer Aarhus Kommunes klimatilpasningsprojekter indregnes og måles til kostpris. Betalingsforpligtelsen nedbringes i takt med budgetterede betalinger vedrørende klimatilpasningsprojektet. Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealisationsværdi.

Tilskud til anlægsprojekter

Modtagne tilskud til anlægsprojekter indregnes i balancen i takt med udførelsen af anlægsprojektet.

Der foretages lineære afgangne i takt med afskrivninger på de tilhørende anlægsprojekter, som er baseret på følgende forventede brugstider:

Tilskud til anlægsprojekter: 10-50 år.

Afgangne på tilskud indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis produktions-, distributions- og administrationsomkostninger.

Periodeafgrænsningsposter (under passiver)

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider og koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver samt tilskudsprojekter.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af koncernens aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med en løbetid under 3 måneder, og som uden hindring

kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer samt kortfristet bankgæld.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på forretningssegmenter. Segmentoplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring.

Aktiver i segmentet omfatter de aktiver, som anvendes direkte i segmentets omsætningskabende aktivitet.

Overskudsgrad:

$$\frac{\text{Driftsresultat (EBIT)} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Afkast af den investerede kapital:

$$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlig investeret kapital}}$$

Investeret kapital:

Driftsmæssige immaterielle og materielle anlægsaktiver samt nettoarbejdskapital

Bruttomargin:

$$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Likviditetsgrad:

$$\frac{\text{Kortfristede* aktiver} \times 100}{\text{Kortfristede forpligtelser}}$$

Soliditetsgrad:

$$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Aktiver i alt, ultimo}}$$

Egenkapitalforrentning:

$$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$$

*Ekskl. opkrævningsretten

RESULTATOPGØRELSE

tkr.	note	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
		2017	2016	2017	2016
Nettoomsætning	1,2,3	2.010.877	610.114	2.004.514	610.114
Produktionsomkostninger	3,4,9,10	-159.772	-164.028	-153.615	-164.028
Bruttoresultat		1.851.105	446.086	1.850.899	446.086
Distributionsomkostninger	3,4,9,10	-306.738	-319.582	-306.738	-319.582
Administrationsomkostninger	3,4,5,9,10	-52.393	-53.529	-52.356	-53.529
Resultat af ordinær primær drift		1.491.974	72.975	1.491.805	72.975
Andre driftsindtægter	3	2.032	1.642	2.032	1.642
Andre driftsomkostninger	3	-2.028	-1.464	-2.028	-1.464
Resultat af primær drift		1.491.978	73.153	1.491.809	73.153
Resultatandele efter skat i dattervirksomheder		0	0	127	0
Finansielle indtægter	6	6.170	5.255	6.170	5.255
Finansielle omkostninger	7	-14.608	-13.680	-14.603	-13.680
Resultat før skat		1.483.540	64.728	1.483.503	64.728
Skat af ordinært resultat	2,8	-1.135.458	-14.240	-1.135.421	-14.240
Årets resultat		348.082	50.488	348.082	50.488
Forslag til resultatdisponering					
Overført resultat		348.483	47.005		
Overført til egenkapitalreserver		-401	3.483		
		348.082	50.488		

BALANCE

AKTIVER, tkr.	note	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
		2017	2016	2017	2016
ANLÆGSAKTIVER					
Immaterielle anlægsaktiver	9				
Software		5.545	9.878	5.545	9.878
Immaterielle anlægsaktiver under udførelse		0	14	0	14
		5.545	9.892	5.545	9.892
Materielle anlægsaktiver	10				
Grunde og bygninger		185.192	190.273	185.192	190.273
Vand- og spildevandsanlæg		9.621.753	9.629.603	9.621.753	9.629.603
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		15.541	13.806	15.541	13.806
Indretning af lejede lokaler		1.882	1.577	1.882	1.577
Materielle anlægsaktiver under udførelse		138.650	61.308	138.650	61.308
		9.963.018	9.896.567	9.963.018	9.896.567
Finansielle anlægsaktiver					
Kapitalandele i dattervirksomheder	11	0	0	3.127	3.000
Kapitalandele i associerede virksomheder	12	830	814	830	814
Andre tilgodehavender, deposita	13	1.824	1.812	1.824	1.812
		2.654	2.626	5.781	5.626
ANLÆGSAKTIVER I ALT		9.971.217	9.909.085	9.974.344	9.912.085
OMSÆTNINGSAKTIVER					
Varebeholdninger					
Varelager		3.865	4.432	3.865	4.432
		3.865	4.432	3.865	4.432
Tilgodehavender					
Lovbestemt opkrævningsret	14	1.704.713	338.048	1.704.713	338.048
Tilgodehavender fra salg		34.639	13.799	32.277	13.799
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	1.561	0
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		188	249	188	249
Tilgodehavende selskabsskat	15	0	12.161	0	12.161
Andre tilgodehavender		24.215	48.356	24.101	48.356
Periodeafgrænsningsposter	16	623	1.495	623	1.495
		1.764.378	414.108	1.764.378	414.108
Værdipapirer		207.782	205.335	207.782	205.335
Likvide beholdninger		74.125	25.423	70.459	22.423
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT		2.050.149	649.298	2.045.569	646.298
AKTIVER I ALT		12.021.367	10.558.383	12.019.913	10.558.383

BALANCE

PASSIVER, tkr.	note	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
		2017	2016	2017	2016
EGENKAPITAL	17	10.000	10.000	10.000	10.000
Virksomhedskapital		0	0	127	0
Nettoopskrivning efter indre værdis metode		2.781.584	2.802.508	2.781.584	2.802.508
Opskrivningshenlæggelse		3.082	3.483	3.082	3.483
Reserve for udviklingsomkostninger		6.709.601	6.499.614	6.709.474	6.499.614
Overført resultat					
EGENKAPITAL I ALT		9.504.267	9.315.605	9.504.267	9.315.605
HENSATTE FORPLIGTELSE					
Tjenestemandforpligtelser	18	430.872	287.861	430.872	287.861
Udskudt skat	19	1.228.927	99.096	1.228.927	99.096
HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT		1.659.799	386.957	1.659.799	386.957
GÆLDSFORPLIGTELSE					
Langfristede gældsforpligtelser	20				
Realkredit/KommuneKredit		585.078	533.286	585.078	533.286
Gæld til Aarhus Kommune, klimatilpasningsprojekter		42.824	42.911	42.824	42.911
Tilskud til anlægsprojekter		7.014	8.450	7.014	8.450
		634.916	584.647	634.916	584.647
Kortfristede gældsforpligtelser					
Kortfristet del af langsigtede gældsforpligtelser	20	25.688	24.853	25.688	24.853
Leverandører af varer og tjenesteydelser		112.243	181.021	110.882	181.021
Selskabsskat	15	1.993	0	1.956	0
Overdækning		16.471	0	16.471	0
Anden gæld		23.454	26.931	23.398	26.931
Periodeafgrænsningsposter	21	33.132	34.242	33.132	34.242
Gæld til Aarhus Kommune		9.404	4.127	9.404	4.127
		222.385	271.174	220.931	271.174
GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT		857.301	855.821	855.847	855.821
PASSIVER I ALT		12.021.367	10.558.383	12.019.913	10.558.383
Usikkerheder vedrørende regnskabsposter	1				
Særlige poster	2				
Eventualposter	22				
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	23				
Nærtstående parter	24				
Ejerforhold	28				

EGENKAPITALOPGØRELSE

KONCERN						
tkr.	note	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelse	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2017		10.000	2.802.508	3.483	6.499.614	9.315.605
Afgang på opskrivning af anlægsaktiver		0	-20.924	0	20.924	0
Regulering af tjenestemandspension		0	0	0	-159.420	-159.420
Overført, jf. resultatdisponeringen	25	0	0	-401	348.483	348.082
EGENKAPITAL 31. DECEMBER 2017		10.000	2.781.584	3.082	6.709.601	9.504.267

MODERVIRKSOMHED							
tkr.	note	Aktie- kapital	Netto- opskrivning efter indre værdis metode	Opskrivnings- henlæggelse	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2017		10.000	0	2.802.508	3.483	6.499.614	9.315.605
Afgang på opskrivning af anlægsaktiver		0	0	-20.924	0	20.924	0
Regulering af tjenestemandspension		0	0	0	0	-159.420	-159.420
Overført, jf. resultatdisponeringen	25	0	127	0	-401	348.356	348.082
EGENKAPITAL 31. DECEMBER 2017		10.000	127	2.781.584	3.082	6.709.474	9.504.267

PENGESTRØMSOPGØRELSE

tkr.	note	2017	2016
Årets resultat		348.082	50.488
Reguleringer	26	1.431.791	329.730
Ændring i driftskapital	27	-1.407.855	65.463
Pengestrøm fra ordinær drift før finansielle poster		372.018	445.681
Renteindtægter		6.170	5.255
Renteudgifter		-14.608	-13.680
Pengestrøm fra ordinær drift		363.580	437.256
Betalt selskabsskat		8.527	8.842
PENGESTRØM FRA DRIFTSAKTIVITET		372.107	446.098
Køb af immaterielle anlægsaktiver	9	-745	-3.497
Køb af materielle anlægsaktiver	10	-370.914	-523.253
Salg af materielle anlægsaktiver	10	470	49.062
Tilskud til anlægsinvesteringer		-1.162	8.947
Køb af finansielle anlægsaktiver		-28	-1.812
Køb af værdipapirer		-1.657	-58.867
PENGESTRØM TIL INVESTERINGSAKTIVITET		-374.036	-529.420
Afdrag på gæld, Kommunekredit		-22.374	-20.282
Afdrag på gæld vedrørende klimatilpasningsprojekter		-1.995	-1.955
Provenu ved låneomlægning og låneoptagelse		75.000	142.000
PENGESTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITET		50.631	119.763
ÅRETS PENGESTRØM FRA DRIFTS-, INVESTERINGS- OG FINANSIERINGSAKTIVITET		48.702	33.441
Likvider, primo		25.423	-11.018
LIKVIDER, ULTIMO		74.125	25.423

NOTER

1. VÆSENTLIGE USIKKERHEDER VED INDREGNING OG MÅLING

Branchen har valgt at anke de to pilotsager, der den 16. januar 2018 blev afgjort i Landsretten, til Højesteret. Sagerne vedrører den metode, som branchen har anvendt til opgørelse af de skattemæssige indgangsværdier af materielle anlægsaktiver. Såfremt branchen vinder sagerne i Højesteret, kan det betyde en reduktion af den nu indregnede udskudte skat. Der er således usikkerhed knyttet til den endelige opgørelse af udskudt skat af anlægsaktiver.

Betalte selskabsskatter anses i henhold til indtægtsreguleringen for vandselskaber (bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber § 23 stk. 4 nr. 4 og 5) som en omkostning, der justerer selskabets økonomiske ramme og dermed kan tillægges vandselskabets takster krone for krone. Den udskudte skat i et vandselskab svarer til en forventet skattebetaling på sigt og udgør dermed efter ledelsens opfattelse en opkrævningsret hos selskabets forbrugere på en tilsvarende størrelse. Opkrævningsretten har ikke tidligere været indregnet i selskabets årsregnskab. Med de væsentlige justeringer til den udskudte skat, der er indregnet i årsregnskabet, finder ledelsen, at det giver et mere retvisende billede af selskabets årsregnskab og dermed selskabets finansielle stilling at indregne opkrævningsretten i årsregnskabet. Hvis opkrævningsretten ikke blev indregnet i årsregnskabet ville selskabets egenkapital blive væsentligt formindsket svarende til den udskudte skat baseret på de af SKAT opgjorte værdier af selskabets anlægsaktiver ved stiftelsen, hvilket efter ledelsens opfattelse ikke er retvisende, idet selskabsskat kan opkræves hos forbrugerne krone for krone.

Opkrævningsretten er efter ledelsens opfattelse et aktiv, der følger af lov, hvorfor aktivet ikke er en finansiel fordring, men skal indregnes og måles til kostpris. Erhvervsstyrelsen har i sit notat af 18. maj 2011 om regnskabsaflæggelse i forsyningsvirksomheder underlagt prisregulering anført, at underdækninger (kortsigtet opkrævningsret) skal tilbagediskonteres til forventet nutidsværdi. Dog henvises i notatet til et udkast til en international regnskabsvejledning (exposure draft), som ikke blev vedtaget. Det er ikke afklaret, om det fortsat er Erhvervsstyrelsens vurdering, at der skal ske tilbagediskontering. På dette grundlag har ledelsen valgt ikke at tilbagediskontere opkrævningsretten. Der er derfor usikkerhed knyttet til dette forhold.

2. SÆRLIGE POSTER

I resultatopgørelsen indgår følgende særlige poster, som påvirker poster i resultatopgørelsen:

tkr.	KONCERN- OG MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016
Nettoomsætning		
Indregning af opkrævningsret vedrørende udskudt skat på anlægsaktiver ved stiftelsen	1.109.721	0
Indregning af opkrævningsret vedrørende udskudt skat på anlægsaktiver opstået 2009-2016	99.096	0
Indregning af opkrævningsret vedrørende ændring i tjenestemandforpligtelse	154.127	0
	1.362.943	0
Omkostninger (skat af årets resultat):		
Indregning af opkrævningsret vedrørende udskudt skat på anlægsaktiver ved stiftelsen	1.109.721	0
Nettoeffekt i resultatopgørelsen af særlige poster	253.222	0

Selskabet har modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser de af selskabet anvendte myndighedsfastsatte standardpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. SKAT har lagt til grund, at de skattemæssige indgangsværdier skal beregnes skønsmæssigt ud fra en tillempet DCF-model. Principperne herfor har SKAT beskrevet i en vejledning offentliggjort den 10. juni 2011. Det er SKATs vurdering, at de skattemæssige indgangsværdier på anlægsaktiverne er betydeligt lavere end de myndighedsfastsatte standardpriser. Selskabet, samt branchen i øvrigt, er uenig i SKATs afgørelser, hvorfor disse blev påklaget til Landsskatteretten. Landsskatteretten har i kendelser af 26. juni 2014 afsagt de første afgørelser vedrørende problemstillingen, og disse er i overvejende grad faldet ud til SKATs fordel. Afgørelserne blev anket, idet branchen er af den opfattelse, at de ikke er i overensstemmelse med lovens ordlyd samt intentionerne med Vandsektorloven.

Sagen blev af branchen indbragt for de civile domstole ved to pilotsager i Landsretten. Østre Landsret afsagde den 16. januar 2018 domme i de to pilotsager. Østre Landsret gav med dissens SKAT medhold og godkendte hermed, at SKAT kunne foretage et skøn over de skattemæssige indgangsværdier. Der har hidtil ikke været indregnet udskudt skat vedrørende de materielle anlægsaktiver ved stiftelsen, som er anfægtet af SKAT henset til den betydelige usikkerhed, der har været omkring de skattemæssige indgangsværdier jf. ovenstående sager. Som følge af dommene i Østre Landsret ser selskabet sig nu nødsaget til at indregne den udskudte skat baseret på de af SKAT opgjorte værdier af selskabets anlægsaktiver ved stiftelsen.

Der henvises til note 1 for beskrivelse af den indregnede opkrævningsret vedrørende udskudt skat. Der indregnes en opkrævningsret på i alt 1.228.926 tkr., hvoraf 1.109.721 tkr. vedrører opkrævningsretten på udskudt skat af selskabets anlægsaktiver ved stiftelsen, og 99.095 tkr. vedrører udskudt skat på anlægsaktiver opstået 2009-2016. Hertil kommer 20.110 tkr., som vedrører årets regulering af udskudt skat. Desuden er der indregnet en opkrævningsret vedrørende en stigning i den aktuarmæssige beregnede tjenestemandforpligtelse. Beløbet har desuden påvirket årets nettoomsætning og resultat med 154.127 tkr. Tilsvarende er stigningen i pensionsforpligtelsen indarbejdet under hensatte forpligtelser og ført direkte på egenkapitalen i overensstemmelse med reglerne i Årsregnskabsloven.

3. SEGMENTOPLYSNINGER

KONCERN						
tkr.	Spildevand	Vand	Tømnings- ordning	Tilknyttet virksomhed	Aarhus Vand TA A/S	I alt
Afregnet vand	0	149.643	0	0	0	149.653
Afregnet spildevand	376.525	0	0	0	0	376.525
Tilslutnings-, sær- og vejbidrag	62.741	31.204	0	0	0	93.945
Over-/underdækning	-8.082	-8.389	0	0	0	-16.471
Optrækningsret, tjenestemandforpligtigelse	69.660	84.467	0	0	0	154.127
Optrækningsret, selskabsskat	970.366	258.560	0	0	0	1.228.927
Salg af ydelser	14.602	1.972	1.245	0	6.363	24.182
NETTOOMSÆTNING	1.485.812	517.457	1.245	0	6.363	2.010.877
Produktionsomkostninger	-100.760	-51.982	-873	0	-6.157	-159.772
BRUTTORESULTAT	1.385.052	465.475	372	0	206	1.851.105
Distributionsomkostninger	-224.351	-82.387	0	0	0	-306.738
Administrationsomkostninger	-24.392	-27.964	0	0	-37	-52.393
RESULTAT AF ORDINÆR PRIMÆR DRIFT	1.136.309	355.124	372	0	169	1.491.974
Andre driftsindtægter	0	0	0	2.032	0	2.032
Andre driftsudgifter	0	0	0	-2.028	0	-2.028
RESULTAT AF PRIMÆR DRIFT	1.136.309	355.124	372	4	169	1.491.978
Andre finansielle indtægter	3.091	3.079	0	0	0	6.170
Andre finansielle omkostninger	-13.178	-1.425	0	0	-5	-14.608
RESULTAT FØR SKAT	1.126.222	356.778	372	4	164	1.483.540
Skat af årets resultat	-908.269	-227.069	-82	-1	-37	-1.135.458
ÅRETS RESULTAT	217.953	129.709	290	3	127	348.082
MATERIELLE OG IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	7.869.676	2.098.887	0	0	0	9.968.563

4. PERSONALEOMKOSTNINGER, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Gager og lønninger	101.266	100.185	101.266	100.185
Pensionsbidrag	13.006	12.611	13.006	12.611
Andre omkostninger til social sikring	891	761	891	761
	115.163	113.557	115.163	113.557
Personaleomkostninger indregnes således i årsregnskabet:				
Produktion	19.404	16.778	19.404	16.778
Distribution	18.211	18.201	18.211	18.201
Administration	28.912	28.249	28.912	28.249
Arbejds løn medgået til opførelse af anlægsaktiver	48.636	50.329	48.636	50.329
	115.163	113.557	115.163	113.557
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	207	196	207	196

I personaleomkostninger indgår gage og pension til direktør og honorar til bestyrelse med 2.044 tkr. (2016: 2.003 tkr.)

5. HONORAR TIL GENERALFORSAMLINGSVALGT REVISOR, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Honorar vedrørende lovpligtig revision	105	84	85	84
Erklæringsopgaver med sikkerhed	60	55	60	55
Skatterådgivning	99	66	99	66
Andre ydelser	573	152	573	152
	837	357	817	357

6. FINANSIELLE INDTÆGTER, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Øvrige renteindtægter	4.460	3.966	4.460	3.966
Renter af værdipapirer	908	945	908	945
Kursregulering af værdipapirer	790	221	790	221
Renter, SKAT	12	123	12	123
	6.170	5.255	6.170	5.255

7. FINANSIELLE OMKOSTNINGER, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Bank og kreditinstitutter	8.530	7.186	8.530	7.186
Øvrige renteomkostninger	266	504	261	504
Renter klimatilpasningsprojekter	537	577	537	577
Garantiprovision, Aarhus Kommune	5.275	5.413	5.275	5.413
	14.608	13.680	14.603	13.680

8. SKAT AF ORDINÆRT RESULTAT, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Årets aktuelle skat	5.627	0	5.590	0
Årets regulering af udskudt skat	20.110	-14.240	20.110	-14.240
Regulering vedrørende tidligere år, jf. note 2	1.109.721	0	1.109.721	0
	1.135.458	-14.240	1.135.421	-14.240

9. IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER, tkr.	KONCERN- OG MODERVIRKSOMHED		
	Software	Immaterielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar 2017	27.720	14	27.734
Årets tilgang	0	745	745
Overført i året	759	-759	0
Afgang	0	0	0
Kostpris 31. december 2017	28.479	0	28.479
Afskrivninger 1. januar 2017	-17.842	0	-17.842
Afskrivninger	-5.092	0	-5.092
Akk. afskrivninger tilbageført	0	0	0
Afskrivninger 31. december 2017	-22.934	0	-22.934
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER 2017	5.545	0	5.545

Afskrivninger indregnes således i årsregnskabet:

tkr.	KONCERN- OG MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016
Distribution	3.270	3.079
Administration	1.822	1.958
	5.092	5.037

KONCERN- OG MODERVIRKSOMHED

10. MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER, tkr.	Grunde og bygninger	Vand- og spildevandsanlæg	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af lejede lokaler	Materielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar 2017	324.080	8.425.576	50.258	1.577	61.308	8.862.799
Tilgang	0	0	0	0	370.914	370.914
Overført i året	0	287.050	5.747	775	-293.572	0
Afgang	0	-30.469	-1.544	0	0	-32.013
Kostpris 31. december 2017	324.080	8.682.157	54.461	2.352	138.650	9.201.700
Opskrivninger 1. jan. 2017	0	2.802.508	0	0	0	2.802.508
Årets afgang	0	-20.924	0	0	0	-20.924
Opskrivninger 31. dec. 2017	0	2.781.584	0	0	0	2.781.584
Nedskrivninger 1. januar 2017	-95.316	0	0	0	0	-95.316
Årets afgang	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger 31. dec. 2017	-95.316	0	0	0	0	-95.316
Afskrivninger 1. jan. 2017	-38.491	-1.598.481	-36.451	0	0	-1.673.423
Afskrivninger	-5.080	-251.761	-4.012	-470	0	-261.323
Akk. afskrivninger tilbageført	0	8.254	1.544	0	0	9.798
Afskrivninger 31. dec. 2017	-43.571	-1.841.988	-38.919	-470	0	-1.924.948
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DEC. 2017	185.192	9.621.753	15.541	1.882	138.650	9.963.018
Afskrives over	0-75 år	10-100 år	3-10 år	5 år	-	-

KONCERN- OG MODERVIRKSOMHED

tkr.	2017	2016
Ned- og afskrivninger på materielle anlægsaktiver:		
Grunde og bygninger	5.080	6.737
Vand- og spildevandsanlæg	251.761	243.183
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4.482	4.259
Tab ved afgang af materielle anlægsaktiver	43.140	53.877
Tab/gevinst ved salg af materielle anlægsaktiver	-470	2.478
Afskrivning på tilskud vedr. anlægsinvesteringer	-380	0
	303.613	310.534
Ned- og afskrivninger indregnes således i årsregnskabet:		
Produktion	35.745	34.191
Distribution	265.698	275.041
Administration	2.170	1.302
	303.613	310.534

11. KAPITALANDELE I DATTERVIRKSOMHEDER, tkr.	MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016
Kostpris 1. januar	3.000	0
Tilgang i året	0	3.000
Kostpris 31. december	3.000	3.000
Værdiregulering 1. januar	0	0
Årets resultat	127	0
Værdiregulering 31. december	127	0
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER	3.127	3.000

Navn og hjemsted	Stemme- og ejerandel	Samlet egenkapital	Resultat	Aarhus Vands andel af regnskabsmæssig værdi
Aarhus Vand TA A/S, Aarhus	100 %	3.127	127	3.127
		3.127	127	3.127

12. KAPITALANDELE I ASSOCIEREDE VIRKSOMHEDER, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Kostpris 1. januar	814	814	814	814
Tilgang i året	26	0	26	0
Afgang i året	-10	0	-10	0
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER	830	814	830	814

Navn og hjemsted	Ejerandel	Samlet egenkapital	Resultat	Aarhus Vands andel af regnskabsmæssig værdi
Shared A/S, Aarhus	75 %	1.100	0	830
		1.100	0	830

Aarhus Vand A/S' stemmeandel i Shared A/S udgør 33 %.

13. ANDRE TILGODEHAVENDER, DEPOSITA, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Andre tilgodehavender indeholder deposita vedrørende selskabets domicil samt tilhørende lagerfaciliteter.				
Saldo 1. januar	1.812	0	1.812	0
Tilgang i året	12	1.812	12	1.812
SALDO 31. DECEMBER	1.824	1.812	1.824	1.812

KONCERN- OG MODERVIRKSOMHED

14. OPKRÆVNINGSRRET, tkr.

	Opkrævningsret 1/1-2017	Opkrævningsret 31/12-2017	Forfald til betaling >1 år
Tjenestemandsforspligtelser	293.155	430.872	414.372
Udskudt skat	0	1.228.927	1.228.927
Klimatilpasningsprojekter	44.893	44.914	42.824
	338.048	1.704.713	1.686.123

15. TILGODEHAVENDE SELSKABSSKAT, tkr.

	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Skyldig skat 1. januar	12.161	15.520	12.161	15.520
Aktuel skat vedrørende tidligere år	0	5.484	0	5.484
Årets aktuelle skat	-5.627	0	-5.590	0
Betalt selskabsskat i året	-8.527	-8.843	-8.527	-8.843
TILGODEHAVENDE SELSKABSSKAT 31. DECEMBER	-1.993	12.161	-1.956	12.161

16. PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

Periodeafgrænsningsposter består af, forudbetalte licenser med 354 tkr. samt periodisering af renter med 269 tkr.

17. EGENKAPITAL

Aktiekapitalen består af 10.000 aktier a nominal 1.000 kr. Ingen aktier er tillagt særlige rettigheder. Det er endnu uafklaret, i hvilket omfang "Overført resultat" kan udloddes til aktionærerne. Aktiekapitalen er uændret de seneste 5 år.

18. TJENESTEMANDSFORPLIGTELSE, tkr.

	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Tjenestemandsforspligtelser 1. januar	287.861	304.337	287.861	304.337
Årets regulering	159.420	0	159.420	0
Årets udbetaling	-16.409	-16.476	-16.409	-16.476
ANDRE HENSATTE FORPLIGTELSE 31. DECEMBER	430.872	287.861	430.872	287.861
Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:				
0-1 år	16.500	16.500	16.500	16.500
1-5 år	66.000	66.000	66.000	66.000
> 5 år	348.372	205.361	348.372	205.361
	430.872	287.861	430.872	287.861

19. UDSKUDT SKAT, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Udskudt skat 1. januar	99.096	79.370	99.096	79.370
Årets regulering af udskudt skat	20.110	14.240	20.110	14.240
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	1.109.721	5.486	1.109.721	5.486
UDSKUDT SKAT 31. DECEMBER	1.228.927	99.096	1.228.927	99.096

20. LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE, tkr.	KONCERN- OG MODERVIRKSOMHED				
	Gæld 1/1-2017	Gæld 31/12-2017	Afdrag næste år	Langfristet andel	Restgæld efter 5 år
Realkredit/Kommunekredit	555.661	608.286	23.208	585.078	490.355
Klimatilpasningsprojekter	44.893	44.914	2.090	42.824	34.493
Tilskud til anlægsinvesteringer	8.947	7.404	390	7.014	5.454
	609.501	660.604	25.688	634.916	530.302

21. PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, tkr.	KONCERN		MODERVIRKSOMHED	
	2017	2016	2017	2016
Periodisering af vand- og spildevandsindtægter	33.132	34.242	33.132	34.242
	33.132	34.242	33.132	34.242

22. EVENTUALPOSTER

Eventualaktiver

Selskabet har ligesom branchen i øvrigt anfægtet SKATs værdiansættelse af de skattemæssige indgangsværdier på selskabets anlægsaktiver. Branchen har ført sager mod SKAT i både Landsskatteretten og Landsretten, hvor SKAT imidlertid har fået medhold begge steder. Branchen har anket sagerne fra Landsretten til Højesteret. Såfremt branchen vinder sagerne i Højesteret, kan det betyde en reduktion af den indregnede udskudte skat og opkrævningsret. Der henvises til note 2.

Eventualforpligtelser

Der er opgjort en huslejeforpligtelse vedrørende selskabets lejede lokaler på 11,5 mio. kr.

Aarhus Vand har p.t. en igangværende sag med Aarhus Kommune vedrørende udbetaling af moms og energifgifter i forbindelse med udskelelsen af forsyningen i 2009. Sagen ligger p.t. til afklaring i Forsyningssekretariatet.

Selskabets eventualforpligtelser omfatter herudover de for branchen sædvanlige miljøforpligtelser.

23. PANTSÆTNINGER OG SIKKERHEDSSTILLELSER

Selskabet har ingen pantsætninger og sikkerhedsstillelser.

24. NÆRTSTÅENDE PARTER

Aarhus Vand A/S' nærtstående parter omfatter Aarhus Vand TA A/S, Shared A/S, Aarhus Kommune, der er hovedaktionær, samt selskabets direktion og bestyrelsesmedlemmer.

Samhandel med nærtstående parter er foregået på omkostningsdækkende basis.

25. RESULTATDISPONERING, tkr.	KONCERN	
	2017	2016
Overført resultat	348.483	47.005
Overført til egenkapitalreserver	- 401	3.483
	348.082	50.488

26. PENGESTRØMSOPGØRELSE, tkr.	KONCERN	
	2017	2016
REGULERINGER		
Andre finansielle indtægter	-6.170	-5.255
Andre finansielle omkostninger	14.608	13.680
Afskrivninger på immaterielle- og materielle anlægsaktiver	265.565	259.216
Tab ved afhændelse af anlægsaktiver	43.140	56.356
Ændring i den lovpligtige opkrævningsret	-1.366.665	0
Ændring i udskudt skat	1.129.831	19.723
Ændring i andre hensatte forpligtelser	143.011	-16.476
Egenkapitals reguleringer, tjenestemandforpligtelse	-159.420	0
Kursregulering af værdipapirer	-790	-221
Ændring i forpligtelse vedrørende klimatilpasningsprojekter	2.016	2.707
	65.126	329.730

27. PENGESTRØMSOPGØRELSE – ÆNDRING I DRIFTSKAPITAL, tkr.	KONCERN	
	2017	2016
Ændring i varebeholdninger	568	503
Ændring i tilgodehavender	6.306	-6.177
Ændring i kortfristet gæld i øvrigt	-48.064	71.137
	41.190	65.463

28. EJERFORHOLD

Følgende aktionærer er noteret i selskabets aktionærfortegnelse som ejende minimum 5 % af stemmerne eller minimum 5 % af aktiekapitalen:
Aarhus Kommune, Rådhuset, 8100 Aarhus C

*Foto:
Regnvandssø i Risvangen
i det nordlige Aarhus.*

Udgiver:

Aarhus Vand A/S
Gunnar Clausens Vej 34
8260 Viby J
Tlf. 8947 1000
aarhusvand@aarhusvand.dk
www.aarhusvand.dk

Design:

Grafisk Plus

Fotos:

Hartmann Schmidt Fotografi
Jan Tøibner
Grundfos

Tryk:

KLS PurePrint

Oplag: 200
April 2018

PurePrint® by KLS
Produceret 100 % bionedbrydeligt